Ազգ

Azg
armenian daily

10 ՅՈՒԼԻՍ 2003 ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 130 (2815)

Ալիեւը վերստին բուժզննման է ենթարկվում Անկարայում

Թուրքական «Զաման» թերթի վկայությամբ հուլիսի 8-ի ուշ երեկոյան Ադրբեջանի նախագահ Հեյդար Ալիեւը բուժզննման նպատակով ժամանել է Անկարա: Նրա բուժզննումն իրականացվում է «Գյուլհանեի» հոսպիտալում: Մինչ Անկարա ուղեւորվելը, նա Բաքվում ընդունել է պաշտոնական այցով այնտեղ գտնվող Թուրքիայի ներքին գործերի նախարար Աբդուլքադիր Աքսուին: Ընդունելության ժամանակ Ադրբեջանի նախագահը գոհունակությամբ է ընդգծել, որ եղբայրական Թուրքիայի հետ Ադրբեջանի հարաբերության կատարելության աստիճանի են հասել:

Մինչդեռ, ինչպես երեկ գրել էր «Ազգը»՝ վկայակոչելով Բաքվի «525» թերթի հաղորդած տվյալները, սպասվում էր, որ Ռուսաստանի նախագահ Վլադիմիր Պուտինը երեկ ժամաներ Բաքու: Եվ եթե իրականություն է Բաքվի ԱՆՍ հեռուստաալիքի ուղիղ եթերում Թուրքիայում Ադրբեջանի դեսպան Մամեդ Ալիեւի հաղորդածն այն մասին, որ Հեյդար Ալիեւին Անկարայում տեսել է «առույգ եւ շատ լավ տրամադրության» մեջ, ապա կարելի է ենթադրել, որ Ադրբեջանի նախագահը ճիշտ այս օրերին է ծրագրել Անկարայում իր «պլանային հսկիչ հետազոտությունը», որպեսզի խուսափի նախագահ Պուտինի հետ հանդիպելուց: Այդ հանդիպումը, ինչպես հայտնել են MPA գործակալությանն Ադրբեջանի արտգործնախարարությունում, տեղի կունենա հուլիսի վերջին տասնօրյակին եւ կլինի աշխատանքային:

ՕԴԱՆԱՎԱԿԱՅԱՆ

«Արմենտելի» գործարքին հանկարծ էրնեկ չտանք Էռնեկյանի պատճառով

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

Պարզվում է, նոյնիսկ այդքան աղմուկ բարձրացրած «Արմենտելի» գործարքը սարսափելի չի թվում մենաշնորհ ենթադրող այլ գործարքների կողքին: Խոսքը դարձյալ «Զվարթնոց», այժմ «Արմենիա» միջազգային օդանավակայանի գործարքի մասին է, որն արդեն 1,5 տարի պատուհաս է դարձել հայաստանցիներիս գլխին: Սակայն առջեւում դեռ 28,5 տարի ունենք... Դժվար է ասել՝ ի՞նչ կլինի այդքան ժամանակ հետո: Սակայն այսօր արդեն փակուղում ենք հայտնվել՝ միամտության դերում իշխանությունների անհեռատեսության, իսկ իրատես լինելու՝ պատեհապաշտության պատճառով: Պատահական չէ, որ գործարքի պայմանագրի մանրամասները շատ քչերին են հայտնի, նույնիսկ կառավարության ներկայացուցիչներին, էլ ուր մնաց հասարակությանը: Այսօր, սակայն, այդ պայմանագրով է ավիացիայի ոլորտում եղանակ ստեղծվում կամ էլ պարտադրվում: Արգենտինահայ սեփականատերերին տրված սակագնային քաղաքականությունը վարելու բացառիկ իրավունքն արդեն բերել է օդանավակայանում սպասարկման գների կտրուկ աճի, սակայն սպասարկման որակի կտրուկ անկման պայմաններում: Հասարակ ուղեւորները շատ ճիգեր պետք է գործադրեն նվաստացուցիչ վերաբերմունքը չնկատելու եւ հիասթափություն չարտելու համար: Սակայն ոչ թե օդանավակայանից, այլ՝ պետական պատասխանատուներից:

Տես ▸ էջ 2

ԱՅՑ

ՀՀ նախագահը հանդիպում կունենա Շիրակի, Պոնսելեի, Դեբրեի եւ այլոց հետ

Երեկվա համարում մեր թերթն արդեն հաղորդել էր հուլիսի 15-ին ՀՀ նախագահի Ֆրանսիա կատարելիք աշխատանքային այցի մասին: Երեկ ստացանք ՀՀ նախագահի մամլո գրասենյակի հաղորդագրությունը սպասվող այցի մանրամասների մասին: Հաղորդագրությունը չի հստակեցնում աշխատանքային այցի տեւողությունը:

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն այսօր ընդունել է Հայաստանում Ֆրանսիայի դեսպան Անրի Կյունիին:

Քննարկվել են Հայաստանի նախագահի՝ Ֆրանսիա առաջիկա աշխատանքային այցի հետ կապված հարցեր:

Ռոբերտ Քոչարյանը Փարիզ կմեկնի հուլիսի 15-ին: Այցի ընթացքում Հայաստանի նախագահը հանդիպումներ կունենա Ֆրանսիայի նախագահ Ժակ Շիրակի, Սենատի նախագահ Քրիստիան Պոնսելեի, Ազգային ժողովի նախագահ Ժան Լուի Դեբրեի, Ֆրանսիա-Հայաստան բարեկամության պատգամավորական խմբի անդամների, ինչպես նաեւ տնտեսության, ֆինանսների ու արդյունաբերության եւ ներքին գործերի նախարարների հետ:

Նախատեսվում է նաեւ Ռոբերտ Քոչարյանի հանդիպումները սփյուռքահայ մեծանուն արվեստագետներ Շառլ Ազնավուրի եւ Ժանսեմի հետ:

Ֆրանսիայի դեսպանի հետ հանդիպման ժամանակ խոսվել է նաեւ հայ-ֆրանսիական երկկողմ հարաբերությունների զարգացման, եվրոպական կառույցների հետ փոխգործակցության եւ տարածաշրջանային խնդիրների մասին:

ՀՀ նախագահը ընդունեց Լուիզ Սիմոն Մանուկյանին

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանն այսօր ընդունել է Հայկական բարեգործական ընդհանուր միության կենտրոնական վարչական ժողովի նախագահ Լուիզ Մանուկյան Սիմոնին:

Զրուցակիցները մտքեր են փոխանակել Հայաստանի զարգացման հեռանկարների վերաբերյալ: Անդրադարձ է եղել նաեւ երկրում իրականացվող մշակութային ծրագրերին:

ՆԱՏՕ-ի ինքնաթիռի ցուցադրական թռիչք Թբիլիսիի երկնքում

ԹԲԻԼԻՍԻ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՎԱԿՍ հետախուզության էլեկտրոնային համակարգով հանդերձված ՆԱՏՕ-ի հետախուզական ինքնաթիռն այսօր ցուցադրական թռիչք է կատարել Թբիլիսիի վրայով: Ցուցադրական թռիչքին, որը շարունակվել է ավելի քան երկու ժամ, հետեւում էին Վրաստանի պաշտպանության նախարար Դավիթ Թեւզաձեն, գլխավոր շտաբի պետ Ջոնի Փիրցխալաիշվիլին, ՆԱՏՕ-ի ռազմաօդային ուժերի վաղ նախազգուշացման եւ հսկողության ուժերի հրամանատար գեներալ-լեյտենանտ Յոհան Դորան:

«Ազգի» կողմից հավելենք, որ ԱՎԱԿՍ-ը կարող է հետախուզել մինչեւ 1000 կմ օդային տարածք, որսալով յուրաքանչյուր օդանավի եւ ուղղաթիռի շարժում: Այսինքն՝ ոչ միայն Անդրկովկասը, այլեւ Ռուսաստանի որոշ տարածքներ: Եվ հենց այդ պատճառով երեկ երեկոյան Ռուսաստանի պաշտպանության նախարարությունը ԱՎԱԿՍ-ի Վրաստան ժամանումը որակեց «ոչ բարեկամական ակտ» վրաց իշխանությունների կողմից:

Էռնեկյանի դատախազություն ներկայանալու ժամկետը երկարաձգվել է մինչեւ հուլիսի 16-ը

ՄՈՆՏԵՎԻԴԵՈ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ: Արգենտինահայ գործարար Էդվարդո Էռնեկյանը եւս 8 օր է ստացել դատախազություն ներկայանալու համար: Դատավոր Խուլիո Գրուսիանին Արգենտինական պետական լրատվական գործակալությանը հայտնել է, թե ինքը բավարարել է Էռնեկյանի փաստաբանների դիմումը ներկայացման ժամկետը երկարաձգելու մասին, եւ այժմ Էռնեկյանը հուլիսի 8-ի փոխարեն պետք է դատախազություն ներկայանա հուլիսի 16-ին: «Լա Նասյոն» թերթի խմբագրությունից հաղորդել են, որ դատավոր Գրուսիանին հաճախ է աղմկահարույց դատական գործեր վարում եւ այդ պատճառով միշտ էլ մամուլի ուշադրության կենտրոնում է: Էռնեկյանի փաստաբաններն ասել են, թե նա վերադառնալու է Արգենտինա, սակայն Իտալիայից նախ կմեկնի ԱՄՆ՝ անձնական գործերով:

OTE-ն վաճառո՞ւմ է «Արմենտելը» «Ռուստելեկոմ»-ին

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ՆՈՅՅԱՆ ՏԱՊԱՆ - ԱԶԱՏՈՒԹՅՈՒՆ: Հունական OTE ընկերության մի բարձրաստիճան պաշտոնյա «Բլումբերգ» գործակալությանն ասել է, թե ընկերությունը պատրաստվում է «Արմենտելը» էժան գնով վաճառել «Ռուստելեկոմ» ընկերությանը: Ժամանակին OTE-ն «Արմենտելը» գնել է 143 մլն դոլարով, իսկ հիմա պատրաստ է վաճառել 70 մլն դոլարով:

Ադրբեջանցիները վերադարձրին անհետ կորած համարվող հայ գյուղացուն

Հուլիսի 8-ին հայ-ադրբեջանական սահմանագծի Իջեւան-Ղազախ հատվածում տեղի ունեցավ Հայաստանի Հանրապետության եւ Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարներ Սերժ Սարգսյանի եւ Սաֆար Աբիեւի հանդիպումը: Սահմանագծում վերջին օրերին նկատվող լարվածությունը մեղմելու նպատակով կողմերը հանդիպման ընթացքում պայմանավորվածություն ձեռք բերեցին շփման գծում կրակոցները կանխելու եւ բացառելու ուղղությամբ համապատասխան միջոցառումներ ձեռնարկելու վերաբերյալ: Ադրբեջանի պաշտպանության նախարարն առանց նախապայմանների հայկական կողմին հանձնեց հունիսի 29-ին անտառում մոլորված եւ անհետ կորած համարվող Այգեշատ գյուղի բնակիչ, 1945թ. ծնված Ռոբերտ Ավետիսի Միհրանյանին:

ՀՀ ՊՆ լրատվության եւ քարոզչության վարչություն

Հայկական շուկայում հայտնաբերվել է դեղերի կեղծման երեք դեպք

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Այս տարվա անցած հունվար-հուլիս ժամանակամիջոցում հայկական դեղերի շուկայում հայտնաբերվել են կեղծ փաթեթավորմամբ «Օրունգալ» (հակասնկային) եւ «Կեֆզոլ» (հակաբիոտիկ) դեղամիջոցներ: Կեղծվել է նաեւ Նո-Շպա դեղանյութը, ինչը ՀՀ ԱՆ դեղգործակալության փոխտնօրեն Ալբերտ Սահակյանի խոսքերով, ամենավտանգավոր կեղծումներից է:

Թուրք-ամերիկյան հարաբերությունները խոր ճգնաժամ են ապրում

Չի բացառվում, որ այսօր ԱՄՆ Կոնգրեսի ներկայացուցիչների պալատն ընդունի Հայոց ցեղասպանության բանաձեւը

ՀԱԿՈԲ ՉԱՔՐՅԱՆ

«Ազգը» նախորդ համարում, անդրադառնալով Հյուսիսային Իրաքում 11 թուրք զինվորականների ձերբակալությանը, կարծիք էր հայտնել, որ դա շփոթահար է արել պաշտոնական Անկարային: Սա պատահական չէր եւ թերեւս պայմանավորված էր Թուրքիայի հետ ԱՄՆ-ի ռազմավարական համագործակցությունը վերանայելու Վաշինգտոնի պատրաստակամության մասին ենթադրություններով, որոնք լուրջ մտավախություն էին պատճառում թուրքական քաղաքական շրջանակներին:

Համենայն դեպս, ԱՄՆ-ն մինչեւ այսօր սառն անտարբերությամբ էր վերաբերվել հետպատերազմյան Իրաքում համագործակցելու Թուրքիայի պահանջին: Թուրք զինվորականների ձերբակալությունը ցույց տվեց, որ խնդիրը ոչ միայն համագործակցության, այլեւ Հյուսիսային Իրաքում Թուրքիայի ռազմական ներկայության անընդունելիությունն է: Սա նշանակում է, որ ամերիկացիները համագործակցության առումով Քրդստանի դեմոկրատական կուսակցության նախագահ Մասուդ Բարզանիին եւ Քրդստանի հայրենասերների միության նախագահ Ջալալ Թալաբանիին գերադասում են Թուրքիայի ղեկավարներից: Դեռ ավելին, նրանք PKK-ի իրավաժառանգորդ KADEK-ի հետ համաձայնության են գալիս, որ համագործակցեն:

Ահա թե ինչու թուրքական «Ենի Շաֆաք» թերթը հուլիսի 9-ի համարում թուրք զինվորականների ձերբակալությունը վերագրում է KADEK-ի հետ ԱՄՆ-ի գաղտնի պայմանավորվածությանը, ըստ որի, ամերիկացիները Թուրքիայի տարածքում գործունեություն չծավալելու պայմանով քրդական այս կազմակերպության ջոկատներին անվտանգության երաշխիք են տվել, եւ երբ թուրքական օպերատիվ հասուկ ջոկատը կազմակերպության ղեկավարներից Ջեմիլ Բայըքին առեւանգելու փորձ է կատարել, քրդերն իսկույն դիմել են ամերիկացիների միջամտությանը, իսկ դրան հետեւել է թուրք զինվորականներին ձերբակալելու գնդապետ Մեյվիլի հրամանը:

Տես ▸ էջ 5

ԱԶԳ

Ընթացիկ

1996 թ. «Միսս Հայաստան» տիտղոսակիր Աննա Գեւորգյանը ամուսնու՝ Ռուբեն Ճառակյանի հետ դեմհանդիման կանգնել է վերաքննիչ դատարանում: 4-ամյա դուստրը՝ Մարիային խնամելու իրավունքն են վիճարկում նախկին ամուսինները:

«Իմ աշխատանքային 7 տարիների ընթացքում սա առաջին դեպքն է, որ առնչվում եմ նման գործի», ասում է Փաստաբանների միջազգային միության անդամ Զարուհի Պանիեյանը: Իրոք որ եզակի օրինակ րոն համայնքի որդեգրման, խնամակալության հանձնաժողովները: Առաջինը հանդես է եկել մոր, երկրորդը՝ հոր իրավունքների պաշտպանությամբ:

Իր սիրասուն դուստր (որի հետ կողք-կողքի ապրելու երջանկությունից հայրը չի ուզում հրաժարվել) մոր հասցեին նախկին ամուսինն արտառոց մեղադրանք է հնչեցնում՝ Աննան լատինամերիկյան պարեր է պարում, եւ ինքը պատրաստ է դատարանին ներկայացնել իրողությու-

լով, որ խղճի ազատությունը մարդու իրավունքների եւ հիմնարար ազատությունների կարեւոր բաղադրիչ է: Եվս մեկ վկայություն «լուսավոր» Եվրոպայի մեր կյանքին միջամտելու...

Իսկ 1996 թ.-ի «Միսս Հայաստանն» ամուսնուն մեղադրում է ծեծկռտուքներ կազմակերպելու մեջ, որոնցից մեկի ժամանակ վնասվել է 10-ամսական աղջկա աչքը: Սրա այսպիսի իրողություններ ներկայացվեցին դատավարու-

ԸՆՏԱՆԵԿԱՆ ՎԵՃ

Կրամերն ընդդեմ Կրամերի՝ հայկական տարբերակով

Կամ լատինամերիկյան պարերը հայկական կատարմամբ

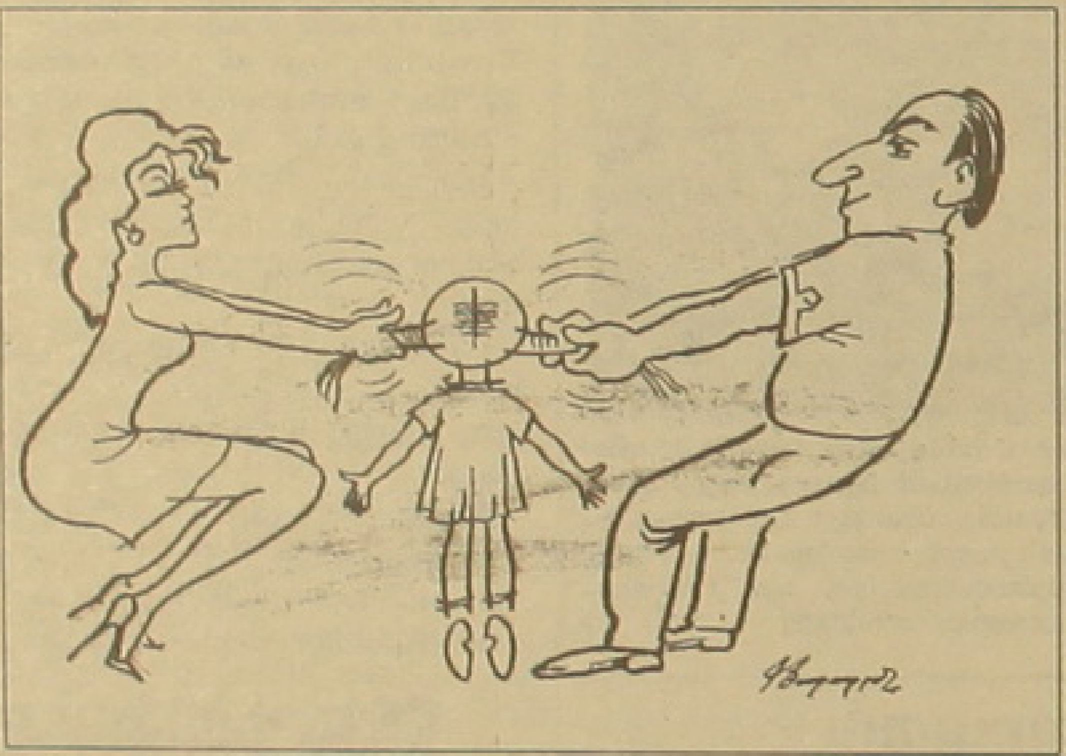

հայկական դատավարական պրակտիկայում: Ամուսնալուծություններ, ապահարզան, իհարկե, քննարկվում են դատական ատյաններում, բայց երեխային խնամելու մենաշնորհի խնդիրը, փոքր-ինչ անսովոր է ու նորություն:

Նման դեպքում, լուռ համաձայնությամբ, առանց իրավական կառույցների միջամտության, երեխան սովորաբար հանձնվում է մոր խնամակալությանը: Եվ մեր ազգային ավանդական մտածելակերպի համար էլ ընտանիքը սուրբ կառույց է, ինքնապաշտպանական վահան դրսի աշխարհի մարտահրավերների հանդեպ, եւ այն, ինչ կատարվում է այդ պատերի ներսում, դրանց բնակիչների խնդիրն է: Բայց երեւում է, ժամանակներն իսկապես փոխվել են, եւ իսկապես Եվրոպա մտնելու ճանապարհին ենք: Միայն թե հայկական Կրամերները՝ Աննա Գեւորգյանն ու Ռուբեն Ճառակյանն իրենց այլազգի բախտակիցների համեմատ առավել կտրուկ ու բորբոքված տրամադրություններ ունեն՝ ավանդական նիստ ու կացի, տառ ու ոգու չափանիշներով:

Կոտայքի մարզի առաջին ատյանի դատարանը վճռել է 4-ամյա Մարիային հանձնել հոր խնամակալությանը: Մայրը վճիռը բողոքարկել է վերաքննիչ դատարանում: Աննա Գեւորգյանի փաստաբանն առաջին ատյանի նման վճիռը մեկնաբանում է Ռ. Ճառակյանի օգտին խնամի-ծանոթ-բարեկամ գործոնների ներգործությամբ: Գործին խառնվել են Կոտայքի մարզի, Կենտ-

նը ներկայացնող տեսաերիզ: Այն նկարահանվել է 1996 թ., երբ զույգը դեռ ամուսնացած էլ չէր: Կինը չի ժխտում, որ ինքը պարում է արտասահմանյան պարեր (ի՞նչ մեծ մեղք է): Նա պնդում է, որ ամուսինն ինքն է շատ անգամ նկարել իր պարը: Ռուբեն Ճառակյանը եւ նրա կողմնակիցները շարունակաբար թափանցիկ ակնարկներ են անում Աննայի բարոյական նկարագրի անվստահելիության մասին, որի վկայությունը նաեւ տեսաերիզն է: Նա կնոջը, նրա ծնողներին, մեղադրում է նաեւ եհովականության մեջ եւ չի ցանկանում, որ դուստրը մեծանա այսպիսի ընտանիքում: Դատը վարող, փաղաքշական գործերով վերաքննիչ դատարանի դատավոր Տիգրան Սահակյանը փաստերը հիմնավոր չի համարում, գտնե-

թյան ընթացքում: Իսկ երբ դատից հետո հարցրի Աննային, թե ո՞րն էր, ի վերջո, ամուսինների բուն կոնֆլիկտի պատճառը, նա ասաց. «Իր ծնողների հետ ամենօրյա սկանդալներ, կռիվներ են եղել, որի պատճառով ես հեռացա նրանց տնից»: Աննան ցանկացել է իր ընտանիքով ապրել առանձին բնակարանում, ամուսինը չի համաձայնել: Ասել է, թե որքան էլ մոտենանք եվրոպական եզրերին, մեր հիմքերը դարձյալ ազգային են մնալու:

Դատավարությունը կշարունակվի երեքշաբթի օրը, կողմերը կդիտեն տեսաերիզներից մեկը, որն, ըստ Ռ. Ճառակյանի կողմնակիցների, հավաստում է, որ 4-ամյա Մարիան էլ եհովական տրամադրությունների զոհ է դարձել:

ԿԱՐԻՆԵ ԴԱՆԻԵԼՅԱՆ

ԱՍՈՒԼԻՍ

«Արդարություն» դաշինքը պատրաստվում է դիմել Եվրադատարան

ԵՐԵՎԱՆ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: «Արդարություն» դաշինքի 14 թեկնածուների՝ ՀՀ ԱԺ համամասնական ընտրակարգով ընտրությունների արդյունքները վիճարկող դիմումի քննարկման կապակցությամբ Սահմանադրական դատարանի ընդունած որոշմանն իրենց գնահատականը ներկայացրեցին դաշինքի ներկայացուցիչներ՝ ԱԺ պատգամավոր Արշակ Սադոյանը, Սահմանադրական դատարանում դաշինքի լիազոր ներկայացուցիչներ Արտակ Զեյնալյանը եւ Ֆելիքս Խաչատրյանը (ներկայումս նորընտիր ԿԸՀ-ի անդամ)՝ «Հանրապետություն» կուսակցության գրասենյակում այսօր կայացած մամլո ասուլիսում:

Արտակ Զեյնալյանի կարծիքով, ՍԴ-ի որոշման եզրափակիչ մասն իրենց հայտնի էր հենց սկզբից: Նրա խոսքերով, ՍԴ-ն միայն հաշվարկել է այն, թե գրանցված խախտումները որքանով կարող էին փոխել ընտրությունների արդյունքը: Ըստ Ա. Զեյնալյանի, անտեսվել են քվեարկության ընթացքում կատարված խախտումները, անդրադարձ չի կատարվել նաեւ ֆինանսական միջոցների հայթայթման աղբյուրներին:

Ֆելիքս Խաչատրյանը փաստեց, որ պատգամավորական մեկ մանդատը միջին հաշվով ստացել է 12.000 ձայն, անդրադարձավ ընտրացուցակներում տեղ գտած անճշտություններին, տեղամասերում ընտրողների ոչ հավասարաչափ տեղաբաշխմանը, ինչպես նաեւ քվեաթերթիկների հետ կապված աղավաղումներին:

Արշակ Սադոյանն անդրադառնալով ընտրախախտումներին, ներկայացնելով անկախ մոնիտորինգի տվյալները՝ ընտրարշավի ընթացքում ծախսած միջոցների մասին, կոչ արեց ներկաներին անցկացնել «լրագրողական հետաքննություն»:

Պատասխանելով լրագրողների հարցերին՝ «Արդարության» ներկայացուցիչները նշեցին, որ դաշինքը պատրաստվում է հնարավորինս շուտ, նախատեսված ժամկետներում դիմել Եվրադատարան՝ բողոքարկելով ՀՀ ՍԴ-ի որոշումը:

ԼՈՍ ԱՆՋԵԼԵՍ

Հայոց ցեղասպանությանը նվիրված ցուցասրահ բացելու խնդրանքը մերժվեց

«Հանդուրժողականության թանգարանը» չհանդուրժեց....

էլեկտրոնային փոստով ստացված հաղորդագրությունից տեղեկացանք, որ Լոս Անջելեսի «Հանդուրժողականության թանգարանում», ուր կան հրեական Հոլոքոսթը, ինչպես նաեւ Կամբոջայի եւ Ռուանդայի ցեղասպանությունները պատկերող ցուցասրահներ, Հայոց ցեղասպանությանը նվիրված ցուցասրահ բացելու հայերի խնդրանքը մերժվել է: Այս մասին երեկ հայտարարել է հրեական համայնքի ռաբբի Աբրահամ Կուպերը:

Հիշեցնենք, որ նշված թանգարանում Հայոց ցեղասպանության մասին ցուցադրություն կազմակերպելու պահանջով այս տարվա ապրիլին հայկական համայնքի մի խումբ անդամներ տասնօրյա հացադուլ էին հայտարարել: Հայ համայնքն ակնկալում էր, որ 1993 թվականից գործող այս թանգարանում, ուր բացի Հայոց ցեղասպանության մասին պատմող 15 րոպե տեւողությամբ ֆիլմից, որեւէ այլ ցուցանմուշ չկար, իրենց արդարացի պահանջով հուլիսի մեկից կբացվեր առանձին ցուցասրահ: Չէ՞ որ Սիմոն Վիզենտալի հիմնած թանգարանը նվիրված է ոչ թե Հոլոքոսթի պատմությանը, այլ մարդկության հանդուրժողականությանը:

Հայոց ցեղասպանությանը նվիրված ցուցասրահ բացելու հայերի խնդրանքը մերժելու կապակցությամբ հայ համայնքի ավելի քան 30 անդամներ երեքշաբթի դիմել են թանգարանին՝ պահանջելով վերադարձնել այդ նպատակի համար իրենց տրամադրած գումարը:

Մ. Նահանգների ՀՅԴ Հայդատի հանձնախմբի արեւմտյան բաժնի տնօրեն Արտաշես Քաջախյանը հայտնել է, որ իրենց կազմակերպությունը մեղադրում է թանգարանի ղեկավարներին նման անազնիվ որոշում կայացնելու համար: Իրենք դատապարտում են մարդկության դեմ գործած առաջին ցեղասպանությանը նվիրված ցուցասրահի բացման մերժումը:

Ռաբբի Կուպերն ասել է, որ Հայդատ հանձնախումբը» ձգտում է քաղաքական ուշադրության արժանացնել այս հարցը՝ օգտագործելով հայ համայնքի երիտասարդներին, ինչը, նրա գնահատմամբ, հուզական մոտեցում է:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

«Արմենտելի» գործարքին հանկարծ էռնեկ չտանք Էռնեկյանի պատճառով

Սկիզբը էջ 1

Վերջերս «Արմենիան» հերթական անգամ բարձրացրեց ավիատոմսերի գները, նաեւ ավիավառելիքի, որի տոննան շուրջ 100 դոլարով բարձր է միջազգային շուկայում հաստատված սակագներից: Որպես հետեւանք Հայաստանը կդադարի տարանցիկ երկիր լինելուց:

«Արմենիան» այսօր հերթական անակնկալն է մատուցում: Օդանավակայանի հետ գործ ունեցող բոլոր կազմակերպություններին նոր պայմանագրեր կնքելու առաջարկ է արվում, սակայն մի քանի անգամ ավելի բարձր սակագներով: Բնական է, շատ կազմակերպություններ պատրաստված են հարմարվել մոնոպոլիստի պայմաններին, սակայն Հայաստանը ի դեմս «Արմենիա» միջազգային օդանավակայանի, դադարում է շահավետ գործընկեր լինել:

Ակնհայտ է, որ օդանավակայանի սեփականատերերի նպատակը հնարավորինս շատ գումար աշխատելն է, մնացածը կարեւոր չէ: Անցյալ տարի վազքուղու վերանորոգման համար ներկայացվող 5,5 մլն դոլարի, ինչպես նաեւ այս տարի ՎԻՊ-ի վերանորոգման համար 2 մլն 800 հազար դոլարի ներդրումն իրականությանը համապատասխանել չի կարող: Անզեն աչքով նույնիսկ երեւում է, որ նշվող գումարը, մեղմ ասած, չափազանցված է: Հավանաբար նույն տարբերակով է իրականացվելու խոստացված 150 մլն դոլարի ներդրումը, որն, ի դեպ, Էռնեկյանի հետ կապված օրերս աղմուկի ֆոնին հասկապես հանդիչ է հնչում:

Ի դեպ, Էռնեկյանի անվան շուրջ բարձրացված աղմուկի մասին: Մեր կառավարությունն այսօր ջայլամային քաղաքականություն է վարում՝ ընդունելով այնպիսի կեցվածք, թե Էռնեկյանի գործը մեզ չի վերաբերում: Արգենտինան հեռու է մեր երկրից, բայց վտանգը շատ մոտ է:

Հայտնի է, որ մի քանի տասնյակ օդանավակայանների սեփականատեր Էդուարդո Էռնեկյանն օրենքի հետ խնդիրներ ունի եւ հավանական է, որ մոտ ապագայում միջազգային հետախուզման մեջ հայտնվի: Էռնեկյանի ակտիվների սառեցման դեպքում ինչպե՞ս է դասավորվելու «Զվարթնոցի» ճակատագիրը: Եթե պարզվի, որ Արգենտինայի նախորդ նախագահ Կառլոս Մենեմի պաշտոնավարման տարիներին կատարված գործարքները կասկածելի են... «Արմենիա» միջազգային օդանավակայանի, այսինքն՝ Էդուարդո Էռնեկյանի ստացած շահույթը փաստորեն կուղղվի նրա պարտքերի մարմանը, այսինքն՝ Արգենտինայի պետբյուջե: Իսկ մենք 28,5 տարի ոչինչ չենք կարողանա անել, եթե, իհարկե, հանկարծ չորոշենք, որ չենք պատրաստվում հարգել միջազգային իրավունքը: Ու դարձյալ մեկուսացման վտանգի առջեւ հայտնվենք: Սա, ի դեպ, կարծես սովորական է դառնում մեր երկրի համար: Մի կողմ թողնելով այլ բնագավառներում առկա խնդիրները, Եվրոպայի առջեւ ստանձնած մեր պարտավորությունների առումով նշենք, որ ավիացիայի ոլորտում բազմաթիվ միջազգային օրենքներ ենք խախտում: Բավական է միայն ասել, որ առեւտրի համաշխարհային կազմակերպության եւ IKAO-ի (Քաղավիացիայի միջազգային կազմակերպության) անդամ Հայաստանն ավիացիայի ոլորտում մենաշնորհ թույլատրելու իրավունք չունի, այլ պարտավոր է ազատ մրցակցային դաշտ ապահովել:

Միայն ավիացիայի բնագավառում երկրի իշխանությունների վարած քաղաքականությունը լուրջ հարված է Հայաստանի վարկին՝ այստեղից բխող բոլոր հետեւանքներով: Ի՞նչ կլինի օդանավակայանի դեպքում՝ դժվար է ասել, սակայն ապագան արդեն գորշ գույներով է երեւում: Ակամա հիշում ես իշխանությունների խանդավառությունը գործարքը կատարելիս եւ այդ խանդավառությամբ հասարակությանը վարակելու ցանկությունը: Այս անգամ էլ հոռետես թվացողները, պարզվեց, ընդամենն իրատես են:

«ԱԶԳ» ՕՐԱԹԵՐԹ
Հրատարակութեան ԺԶ տարի
Հիմնադիր եւ հրատարակիչ
«ԱԶԳ ՕՐԱԹԵՐԹ» ՍՊԸ
Երեւան 375010, Հանրապետութեան 47
Ֆաքս: 374-1-562863
e-mail: azg2@arminco.com
www.azg.am
Գլխաւոր խմբագիր
ՅԱԿՈԲ ԱՒԵՏԻՔԵԱՆ / հեռ. 521635
Խմբագիր
ՊԱՐՈՅՐ ՅԱԿՈԲԵԱՆ / հեռ. 529221
Տնօրէն
ՅԱՐՈՒԹԻՒՆ ԱՌԱՔԵԼԵԱՆ / հեռ. 529353
Լրագրողների սենեակ / հեռ. 581841
Համակարգ. ծառայութիւն / հեռ. 582483
Շուրջօրյա լրահավաք ծառայություն / հեռ. 529353
Apple Macintosh համակարգչային սարուածքը «Ազգ» թերթի
Թերթի նիւթերի ամբողջական թէ մասնակի արտատպումները տպագիր մամուլի միջոցով կամ ռադիոհեռուստատեսութեամբ, առանց խմբագրութեան գրաւոր համաձայնութեան, խստիւ արգելւում են, համաձայն ՀՀ հեղինակային իրաւունքի մասին օրէնքի:
Նիւթերը չեն գրախօսւում ու չեն վերադարձւում
«AZG» DAILY NEWSPAPER
Editor-in-chief
H. AVEDIKIAN / phone: 521635
47 Hanrapetoutian st.
Yerevan, Armenia, 375010

Նախագահ Ռոբերտ Քոչարյանը երեկ իր աշխատանքային օրը սկսեց մայրաքաղաքի կենտրոնում փոքր շրջայցից՝ ականատես լինելու «Լինսի» հիմնադրամի միջոցներով վերանորոգվող մշակութային օջախների շինարարական ընթացքին: Շրջայցը ներա-

ՇՐՋԱՅՑ

Ընթացքի մեջ է մշակութային օջախների վերանորոգումը

ռեց 6 մշակութային օջախ՝ Հ. Ղափլանյանի, Ստանիսլավսկու, Սունդուկյանի անվան, Պատանի հանդիսատեսի, տիկնիկային թատրոնները, մանկական ստեղծագործության գեղագիտական կենտրոնը: Նախագահը եղավ նաեւ քաղաքապետարանի նոր կառուցվող շենքում, այնուհետեւ, արդեն առանց լրագրողների, գնաց քաղաքապետարան՝ խորհրդակցության:

Երկրի ղեկավարն ընդհանուր առմամբ գոհունակություն հայտնեց ստացած տպավորության առթիվ եւ նշեց, որ նման այցելություններ պարբերաբար լինելու են: Ինչ վերաբերում է իրականացվող աշխատանքի որակին, Ռոբերտ Քոչարյանի խոսքով, վատը լինելու դեպքում, ինչպես ճանապարհաշինության ծրագրի դեպքում էր, շինարարական կազմակերպությունները պատասխանատվություն են կրում դրա համար, ուստի շահագրգիռ են կատարել լավ եւ որակով: Այլապես վերանորոգման ծախսերը դրվում են թերացած շինարարական կազմակերպության վրա:

«Լինսին» մշակութային օջախների վերանորոգման համար տրամադրել է 17,5 մլն դոլար, 34 մշակութային օջախներ (որից 28-ը Երեւանում) մինչեւ այս տարվա նոյեմբեր շահագործման մեջ պետք է հանձնվեն:

Ինչպես նշեց «Լինսիի» «Մշակույթ» ԾԻԳ-ի ղեկավար Գագիկ Մկրտումյանը, որոշ թատրոնների վերանորոգման համար նախատեսված գումարից ավելի է ծախսվել, շենքերը տասնամյակներ շարունակ չեն վերանորոգվել եւ անմխիթար վիճակում էին: Մասնավորապես Պատանի հանդիսատեսի եւ Սունդուկյանի անվան թատրոնների դեպքում ծրագրով չնախատեսված ուժեղացման աշխատանքներ են իրականացվել: Ամենամեծ ներդրումը թերեւս Սունդուկյանի անվան թատրոնի շենքի վերանորոգման համար էր՝ 1 մլն 300 հազար դոլար: Շինարարական աշխատանքներից զատ, «Լինսիի» տրամադրած գումարներն ուղղվում են նաեւ թատրոններին անհրաժեշտ սարքավորումների ձեռքբերմանը: Լուծվելու է նաեւ մշակութային օջախների ջեռուցման խնդիրը, եւ հանդիսատեսի առջեւ դրանց դռները բաց կլինեն ամբողջ տարին:

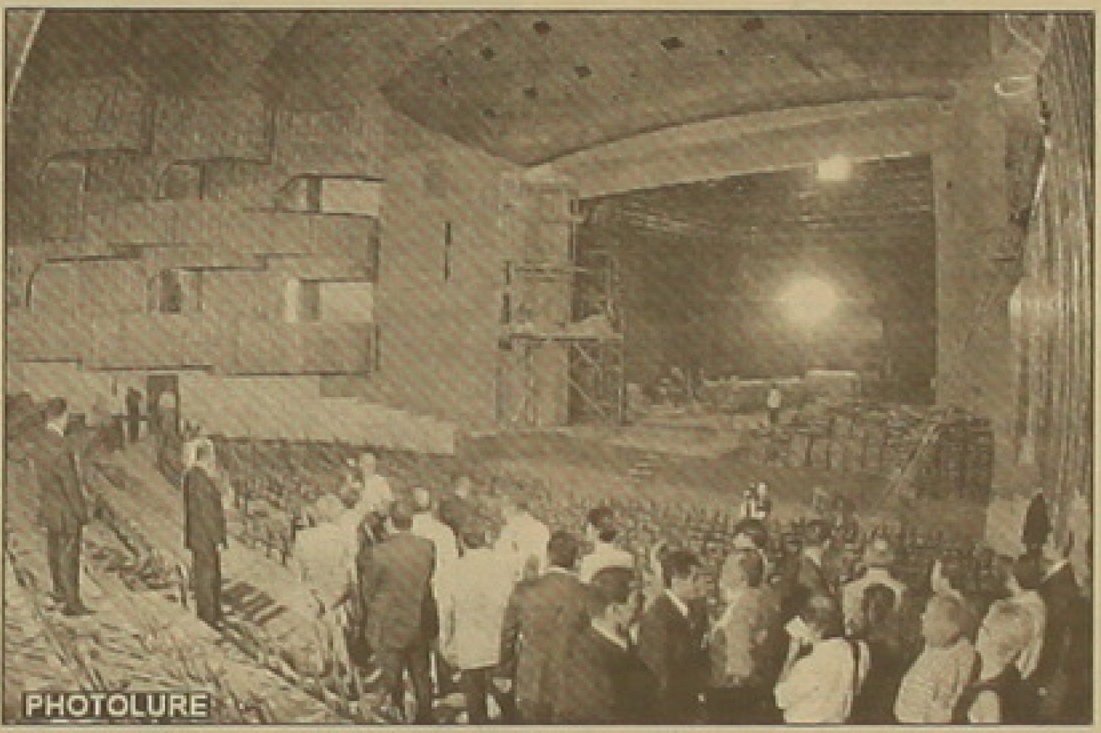

Ռոբերտ Քոչարյանի այցելած վերանորոգվող շենքերից ամենաերկարատեւ շինարարական ընթացքը քաղաքապետարանի նոր շենքինն է: Շուրջ մեկ ամիս առաջ շինարարությունը սկսած «Միջազգային բիզնես կենտրոն» ընկերությունը նորակառույցը քաղաքային իշխանություններին կհանձնի 2004 թ. մայիսին: Ծրագրված ներդրումը 3 մլն դոլար է: Փոխարենը «Միջազգային բիզնես կենտրոնը» կստանա հարեւանությամբ գտնվող քաղաքապետարանի եւ գյուղնախարարության շենքերը:

ՄԱՌԼԵՆԱ ՀՈՎՍԵՓՅԱՆ

ԱՆԴՐԱԴԱՐՁ

Այսօր կհաստատվի ԿԸՀ-ի նոր կազմը

Ի՞նչ են մտածում այդ մասին որոշ քաղաքական ուժեր

Այսօր կհաստատվի Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի նոր կազմը, կընտրվի նախագահ: Այդ կապակցությամբ երեկ մենք փորձեցինք կապվել մեր քաղաքական դաշտի տարբեր ուժերի հետ այն հիմնական հարցադրմամբ, թե ինչպիսին է վերաբերմունքը ԿԸՀ-ի, մասնավորապես հանձնաժողովի ձեւավորման սկզբունքի նկատմամբ: Որոշ քաղաքական ուժերի ներկայացուցիչներ չկարեւորեցին այս հարցը, որոշ ուժերի հետ էլ ուղղակի չհաջողվեց կապվել: Ինչեւէ, մեր հարցին պատասխանեցին ՀԺԱՄ, ՀՌԱԿ, «Ազգային միաբանության» եւ ՀՅԴ ներկայացուցիչները

Սեյրան Ավագյան *(ՀԺԱՄ)*- Ընտրական հանձնաժողովների ձեւավորման այս կարգը պարունակում է լուրջ սխալ, որը փաստվեց ընտրությունների ժամանակ: Սխալ է, որ կուսակցություններն են ձեւավորում ընտրական հանձնաժողովները: Ժամանակին ես կանխատեսել էի, որ դա լավ հետեւանքներ չի ունենալու, եւ, ցավոք, կանխատեսումն իրականացավ: Պետք է այնպես անել, որ հաջորդ ընտրություններին ընտրական հանձնաժողովի անդամները լինեն քաղաքացիական ծառայողներ, կազմավորման պատասխանատվությունը կրի պետությունը, իսկ կուսակցություններն իրականացնեն վերահսկողություն:

Ռուբեն Միրզախանյան *(ՀՌԱԿ)*- Նոր ձեւավորվելիք Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովին վերաբերվում եմ ամբողջովին նույն ձեւով, ինչպես նախորդ ԿԸՀ-ին այն հաստատ համոզմամբ, որ նորը կշարունակի ամրապնդել ժողովրդավարական արժեքները նույն հաջողությամբ, ինչպես իր նախորդները: Իսկ նախորդն իրապես բացառիկ լումա ունեցավ ընտրությունները փայլուն, անթերի, արդար եւ բոլորովին թափանցիկ անցկացնելու գործում, ինչն արժանացավ Եվրախորհրդի վեհաժողովի բարձր, արժանի գնահատականին:

Ալեքսան Կարապետյան *(«Ազգային միաբանություն»)*- Մենք համարում ենք, որ Կենտրոնական ընտրական հանձնաժողովի ողջ կազմը պետք է ձեւավորեն կուսակցությունները, այլ ոչ թե խորհրդարանական խմբակցությունների կողմից առաջադրվեն միայն 6 անդամ: Ընտրական օրենսգրքում փոփոխություններ կատարվելու դեպքում պետք է մտցնել այնպիսի դրույթ, համաձայն որի ԿԸՀ բոլոր անդամներն առաջադրվեն կուսակցության կողմից:

Գեղամ Մանուկյան *(ՀՅԴ)*- ԿԸՀ-ն ձեւավորվում է համաձայն ընտրական օրենսգրքի համապատասխան դրույթի: Ընտրական օրենսգիրքն ամրագրում է, որ ԿԸՀ-ն ձեւավորվում է խորհրդարան ներկայացված խմբակցությունների մեկական եւ նախագահի կողմից նշանակվող 3 ներկայացուցչով: Բնականաբար, դա օրինական կենտրոնական հանձնաժողով է: Այլ հարց է, թե արդյոք պե՞տք է վերանայել այդ սկզբունքը: Առայժմ մեր օրակարգում նման հարց դրված չէ: Երբ նորից վերաքննարկման դրվի ամբողջ ընտրական օրենսգիրքը, իսկ դա կոալիցիոն կառավարության ծրագրերից մեկն է, այդ ժամանակ, շատ ավելի մանրակրկիտ քննելուց հետո մենք կարող ենք գնահատել, թե անհրաժե՞շտ է արդյոք փոխել այդ սկզբունքը: Ինչ վերաբերում է նոր կազմին, ապա ԿԸՀ-ն փաստորեն ներկայացուցչական մարմին է դարձել եւ ոչ թե առանձին անհատներից բաղկացած: Եվ բնականաբար, ամեն մի խմբակցության եւ նախագահի իրավունքն ու պարտականությունն է ներկայացնել թեկնածուներին, որոնք եւ ներկայացվել են:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ստեփանակերտը կունենա եկեղեցի

Ստեփանակերտում եկեղեցի կառուցելու մտադրությունը հղացվել էր դեռեւս 1995 թ., երբ Արցախ էր ժամանել երջանկահիշատակ Գարեգին Ա կաթողիկոսը: Այն ժամանակ նույնիսկ նշվել էր ապագա եկեղեցու տեղը, ընդ որում՝ տեղանքը նույնիսկ հարթեցվել ու նախապատրաստվել էր այդ կառույցի համար:

Անցած 8 տարիներին Արցախի մայրաքաղաքում եկեղեցի ունենալու գաղափարն ավելի էր ամրապնդվել: Սակայն՝ միայն այդքանը: Իսկ ստեփանակերտցի հավատացյալների համար առ այսօր իբրեւ աղոթատեղի է ծառայում Վահրամ Փափազյանի անունը կրող պետթատրոնի երկրորդ հարկը: Քաղաքի հնաբնակների վկայությամբ, 1932 թ. կառուցված թատրոնի շենքը զբաղեցրել էր հենց հին եկեղեցու տեղը: Թե ում կարգադրությամբ էր այն ժամանակ քանդվել եկեղեցին՝ տեղում թատրոնի շենք կառուցելու նպատակով, կարելի է միայն գուշակել: Նշենք միայն, որ հազիվ թե դա տեղի ունենար զուտ աթեիստական մղումներով: Ըստ երեւույթին՝ քիչ դեր չի խաղացել նաեւ ադրբեջանական իշխանությունների խտրական վերաբերմունքը, երբ ամեն մի պատեհ առիթ օգտագործվել է՝ հայկական մարզում ոչնչացնելու քրիստոնեական սրբավայրերը:

Այդուհանդերձ, շուտով Ստեփանակերտը վերջապես կունենա իր եկեղեցին: Ն.Ս.Օ.Տ.Տ. Ամենայն հայոց կաթողիկոս Գարեգին Բ-ի հուլիսի 8-ին Ստեփանակերտ կատարած այցը կարելի է համարել խնդրի լուծման առաջնաքայլ: Վեհափառը Ստեփանակերտ ժամանեց օրվա կեսին եւ անմիջապես, ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանի ուղեկցությամբ, այցելեց ինչպես հին կառուցավայրը, որը գտնվում է քաղաքի կենտրոնում, այնպես էլ եկեղեցու շինության համար նախատեսված նոր վայրը մայրաքաղաքի վերեւի մասում: Մասնագետների գնահատմամբ, այս երկրորդ տեղանքը ճարտարապետական տեսքով ավելի համահունչ է Ստեփանակերտի ընդհանուր տեսքին: Մանրազնին ուսումնասիրությունից հետո Վազգեն Սարգսյան-Անդրանիկ փողոցների հատույթում գտնվող պուրակն ավելի նպատակահարմար գտնվեց ապագա եկեղեցու կառուցման համար:

Ինչպես լրագրողներին տեղեկացրեց Գարեգին Բ-ն, եկեղեցու կառուցումը կսկսվի այս տարվանից, կավարտվի 2-3 տարի հետո: Էջմիածնի մայր եկեղեցին այս սուրբ գործին կօժանդակի ֆինանսապես, իսկ շինարարական աշխատանքների վերահսկողությունը կդրվի ինչպես տեղական իշխանությունների, այնպես էլ Արցախյան թեմի վրա:

ԼՂՀ նախագահ Արկադի Ղուկասյանը երեւույթը համարեց մեր հաղթանակների շարունակությունը՝ իբրեւ հոգեւոր վերազարթոնքի եւս մի արտահայտություն:

Ոտքով շրջագայելով Ստեփանակերտում, Վեհափառը հանրապետության ղեկավարի հետ եղավ նաեւ Մաշտոցի փողոցում վերջերս կառուցված 50 բնակարանանոց շենքում, որի աշխատանքներն իրականացվել են հայ մեծանուն բարերար Ալեք Մանուկյանի դուստր Լուիզ Սիմոն Մանուկյանի նյութական աջակցությամբ:

Նույն օրվա երեկոյան Գարեգին Բ կաթողիկոսը վերադարձավ Երեւան:

ԿԻՄ ԳԱԲՐԻԵԼՅԱՆ
Ստեփանակերտ

Բնակչության հավելաճն առկա է

ԼՂՀ ազգային վիճակագրական ծառայությունը հրապարակել է 2003 թ. առաջին կիսամյակում հանրապետության ժողովրդագրական իրավիճակի ամփոփագիրը: Համաձայն դրա՝ անցած վեց ամսում Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում ծնվել է 990 երեխա, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համեմատ կրճատվել է 22-ով: Համեմատական ժամանակաշրջանում ծնունդների աճ է գրանցվել Ստեփանակերտ քաղաքում, Քաշաթաղի, Ասկերանի, Շուշիի եւ Մարտակերտի շրջաններում, իսկ Մարտունու, Հադրութի եւ Շահումյանի շրջաններում նվազել է:

2003 թ. առաջին կիսամյակում ԼՂՀ բոլոր շրջաններում բնակչության բնական հավելաճը դրական է եւ հանրապետությունում կազմել է 357 մարդ:

2003 թ. հունվար-հունիս ամիսներին Արցախ եկողների թվաքանակը կազմել է 587, իսկ մեկնողների թվաքանակը՝ 410 մարդ: Մեխանիկական հավելաճը կազմել է 177 մարդ, որը նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համեմատ նվազել է 296 մարդով:

Կիսամյա ժամանակահատվածում ԼՂՀ-ում ամուսնությունների թիվը կազմել է 276: Նախորդ տարվա նույն ժամանակաշրջանի համեմատ այդ թիվն ավելացել է 11-ով:

2003 թ. առաջին կիսամյակում ամուսնալուծությունների թիվը 13-ով նվազել է՝ կազմելով 36 ամուսնալուծություն:

Կ. Գ.
Ստեփանակերտ

Դատախազությունը չցանկացավ ստուգել փաստերը

Ինչպես արդեն նշել ենք մեր թերթի նախորդ համարներից մեկում (**«Ազգ»**, հունիսի 27) ավելի քան 5 ամիս անհիմն մեղադրանքով կալանավորված Հակոբ Ճարոյանը բաց նամակով դիմել էր ՀՀ գլխավոր դատախազին: Նա ներկայացրել էր իր նկատմամբ Գեղարքունիքի մարզի դատախազության կատարած բազմաթիվ խախտումներն ու արհեստական ապացույցների ստեղծման փաստերը: Բաց նամակի ամբողջական տեքստը **«Ազգը»** ուղարկել էր ՀՀ գլխավոր դատախազին՝ ակնկալելով առարկայական պատասխան:

Օրերս խմբագրությունը գլխավոր դատախազությունից պատասխան ստացավ, ինչը ողջունելի է, նկատի ունենալով դատախազության՝ հասարակությունից ու մամուլից սովորաբար մեկուսացված գործունեությունը: Սակայն տրամագծորեն հակառակ տպավորություն է առաջանում պատասխանն ընթերցելիս: Այնտեղ մասնավորապես նշվում է, որ Հակոբ Ճարոյանի վերաբերյալ քր. գործը ներկայումս դատաքննության ընթացքի մեջ է Գեղարքունիքի մարզի առաջին ատյանի դատարանում: Տեղեկացվում է նաեւ, որ Հ. Ճարոյանի դիմումը (բաց նամակը-Ա. Մ.) «...ուղարկվել է Գեղարքունիքի մարզի առաջին ատյանի դատարան՝ քրեական գործին կցելու եւ դատաքննության ընթացքում դիմումում նշված փաստարկները ստուգելու համար, որի մասին տեղյակ է պահվել դիմումատուն»: Այլ կերպ ասած, գլխավոր դատախազությունն իրենից «գցել» է նամակում նկարագրված ապօրինությունների փաստերի ստուգումը: Մինչդեռ պատասխանող պարոն՝ Ս. Մանուկյանը, նախաքննության եւ հետաքննության օրինականության նկատմամբ հսկողություն իրականացնող վարչության պետն է:

Իսկ Հակոբ Ճարոյանի նամակում բազմաթիվ փաստեր էին նշվում այդ ընթացքում կատարված ապօրինությունների մասին:

Դա նշանակում է, որ հիշյալ վարչության ուղղակի պարտականությունն էր ստուգել այդ փաստերը եւ դրանց իրականությանը համապատասխանելու մեջ համոզվելուց հետո հետ վերցնել դատախազության առաջադրած մեղադրական եզրակացությունը: Սակայն երկու կարեւոր հանգամանք թույլ չեն տալիս դա կատարել:

Առաջինը՝ գլխավոր դատախազությունը չի ցանկանում իր տարածքային ստորաբաժանման սխալներն ու ապօրինություններն ընդունել, թերեւս մտածելով գերատեսչության հեղինակության մասին: Այս առնչությամբ կցանկանայինք նշել, որ ընդհակառակը, այդ դեպքում դատախազության հեղինակությունը կբարձրանար, այլ ոչ թե կընկներ: Կամ էլ դատախազությունում գործում են ծանոթ-բարեկամական կապերը, որոնք նույնպես խանգարում են օրինականության հաստատմանը:

Երկրորդ հանգամանքը գուցե ավելի կարեւոր է: Գաղտնիք չէ, որ Հայաստանում դեռեւս արդարացման ոչ մի դատավճիռ չի կայացվել: Այսինքն՝ մինչ այժմ դատախազության կողմից մեղադրվող անձինք միշտ մեղավոր են դուրս եկել: Դա ենթադրում է, որ դատախազությունն անսխալական է եւ վերին ճշմարտությունն է համարվում: Պարզ է, որ իրականությունը, մեղմ ասած, ամենեւին էլ այդպիսին չէ: Հետեւաբար Հակոբ Ճարոյանի դեպքում եւս ցանկալի չէ արդարացման դատավճիռը, ինչը կարող է նախադեպ լինել եւ ինչին դատախազությունը, բնականաբար, չի աջակցի:

Ա. Մ.

Քասախ գետի կիրճում հնագետները հայտնաբերել են մի քարայր գունավոր ժայռանկարներով: Եթե հաստատվեն նախնական ենթադրությունները, հնարավոր է, որ հայտնագործությունը դառնա սենսացիոն Հայաստանի համար:
Մանրամասների մասին զրուցեցինք հնագիտության և ազգագրության ինստիտուտի կրտսեր գիտաշխատող Բորիս Գասպարյանի հետ:

Քասախի կիրճում հայտնաբերվել են գունավոր ժայռանկարներ

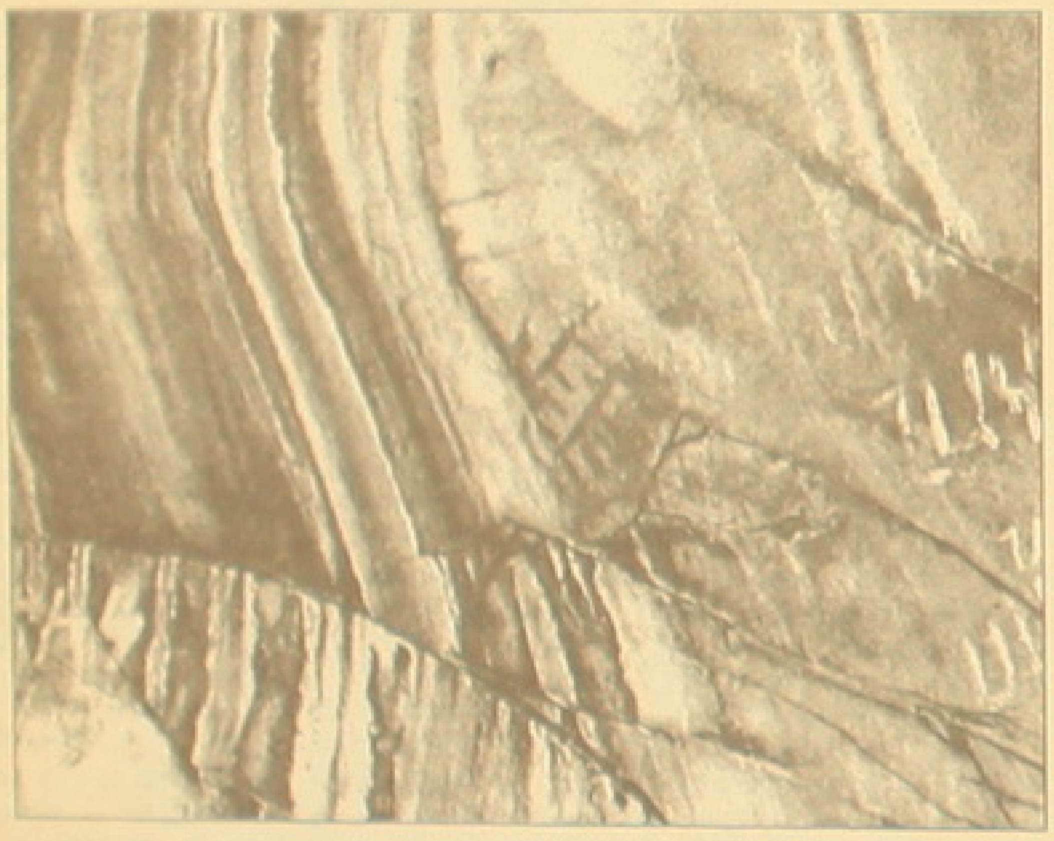

- Պրն Գասպարյան, ինչպե՞ս և ե՞րբ հայտնաբերվեցին գունավոր ժայռանկարները:

- 2002 թ. մայիս-հունիս ամիսներին մեր արշավախումբը հետախուզական աշխատանքներ է կատարել Քասախ գետի միջին հոսանքում՝ ուսումնասիրելով կիրճի բոլոր հուշարձանները: Հիմնական նպատակն էր Քասախի կիրճի սահմաններում փաստագրել հուշարձանների առկայությունը, խտությունը, դրանց փոխհարաբերության հարցերը: Եվ այդ ընթացքում, բացի 100-ից ավելի հուշարձաններից, առանձնացել են մի քանի քարայրային տիպի հուշարձաններ, որոնք ունեն բացառիկ նշանակություն: Դրանցից մեկն էլ այն քարայրն է, որտեղ պատերին, ճակատային մասերին և շրջակա լերկ բազալտե ժայռամակերեսներին հայտնաբերվել են 30-ից ավելի գունավոր ժայռանկարներ: Սա Հայաստանի և Առաջավոր Ասիայի համար բացառիկ երևույթ է: Նման երևույթի հետքեր մինչ այդ տարածաշրջանում հայտնաբերվել էին Թուրքիայում, այլ երկրներում, բայց ոչ համալիր նկարների ձևով: Իմ կարծիքով, այդպիսի բացահայտումն առաջինն է:

- Այսինքն՝ կարո՞ղ ենք ասել, որ ոչ միայն հայտնագործությունն է որոշակի առումով բացառիկ, այլև հայտնաբերված նյութի ծավալը:

- Այո, և՛ ծավալը, և՛ ընդգրկումը, և կատարման առանձնահատկությունները ցույց են տալիս, որ, նախնական գնահատմամբ, գործ ունենք մինչ այժմ տարածաշրջանում չփաստագրված երևույթի հետ: Եվրոպայի պատմության մասին յուրաքանչյուր դասագրքում գրված է, որ գունավոր ժայռանկարները հատուկ է միայն Եվրոպայի հարավային մասին (Իսպանիա, Ֆրանսիա, վերջին տարիներին նաև՝ Իտալիա): Նման գունավոր նկարներ կան նաև միջերկրածովյան հատվածի աֆրիկյան մասում: Այլ տեղերում դրանք գրեթե էթնոգրաֆիկ նյութ են, այսինքն՝ ոչ այնքան հին:

- Կոնկրետ ժայռանկարների վերաբերյալ ինչպիսի՞ տեղեկություն կա. ի՞նչն է արդեն գիտականորեն յուրացվել:

- Դեռ վաղ է որևէ բան ասել: Բայց, եղած դիտարկումների համաձայն, պատկերը հետևյալն է: Քարայրի ներսում բազալտե լավայի կոնտակտներում եղած տուֆից է ստացվել ներկանյութը՝ վառ կարմիր գույնով: Ժայռանկարներն արված են այս նյութի միջոցով, կարմիրի տարբեր երանգներով: Երկրորդ բացահայտումն այն է, որ առանձնանում են նկարների մի քանի խմբեր: Նախ կան ծավալային պատկերներ, ինչն ավելի հատուկ է Եվրոպայի ուշ հին քարե դարի ժայռանկարի արվեստին, որը թվագրվում է մ. թ. ա. 12-8-րդ հազարամյակներ: Հետաքրքրական է, որ սրանք առանձնանում են նաև թեմատիկ առումով՝ խոշոր կենդանիների պատկերներ են, ինչը նույնպես զուգահեռներ ունի Եվրոպայի հետ: Նկարների երկրորդ խումբը գծային տեխնիկայով է արված, որոնք հար և նման են մեր ժայռապատկերներին, միայն թե կատարված են ներկով: Որոշ դեպքերում, անգամ թեմատիկ իմաստով տարբերություն գրեթե չկա: Կարելի է ենթադրել, որ այս խումբն առաջինից ավելի ուշ է: Երրորդ խումբը, այսպես ասենք, ժամանակակից նկարներից է: Հուշարձանը վնասված, մասամբ ոչնչացված է, նկարների վրա յուղաներկով, նույն ներկով կատարված հին նկարների կրկնօրինակներով: Եվ առանձնացված վերջին խումբը արաբատառ պարսկերեն գրված երկու հրաշալի արձանագրություններ են, կարդացվող, և, մեր կարծիքով, թվագրվող 1680-ական թթ.: Արձանագրությունները նույնպես արված են ներկով և, որոշ մասնագետների կարծիքով, գեղեցիկ և գրագետ պարսկերենով:

- Ի՞նչ այլ առանձնահատկություններ կան հայտնաբերված ժայռանկարներում:

- Նկարներն արված են ժայռի անմատչելի վերին մասերում, միջին մասերում, ճակատային ժայռերի անկյուններում: Այստեղ կա նաև դասավորության հարց, ուստի պետք է լուրջ մասնագիտական քննություն: Դրա համար այս տարի ամերիկյան «Գֆոյլեր» հիմնադրամի և մեր ինստիտուտի միջև կնքված համատեղ պայմանագրի շրջանակներում հուլիսի 21-ին Հայաստան կժամանեն մասնագետներ՝ կատարելու համապատասխան հետազոտություններ: Համատեղ արշավախմբի նպատակը կլինի մանրամասն զննել այդ նկարները, չափագրել, լուսանկարել, պարզել օրինաչափությունները, կատարել հանքանյութի անալիզներ, դիրքային ուսումնասիրություն: Կկատարվի նաև թեմատիկ ուսումնասիրություն՝ պարզելու, թե որքանով են այս նկարները նման Եվրոպայի նկարներին և Հայաստանի ժայռապատկերներին, ինչ տարբերություններ կան: Հավանաբար կդնենք հարցը՝ պարզելու, թե կա՞ արդյոք այնտեղ մշակութային շերտ: Հետագայում նաև կպահանջենք այդ ժայռանկարների պահպանությունը, որի առումով Ֆրանսիան ունի առաջատար փորձ: Հայաստանից համատեղ արշավախմբին կմասնակցեն երիտասարդ մասնագետներ, որոնք հավանաբար հնարավորություն կստանան Ֆրանսիայում յուրացնելու անհրաժեշտ հմտությունները՝ հետագայում նման երևույթները լուսաբանելու համար:

- Հնարավո՞ր է արդյոք, որ հայտնագործությունը լինի տեղական բնույթի, թե այդպիսիք էլի կարող են լինել այս տարածաշրջանում:

- Կարելի է ենթադրել, որ դա չի կարող հատուկ լինել միայն Քասախի կիրճին:

- «Կեղծ» ժայռանկար ասելիս արդյոք պե՞տք է հասկանալ, թե դրանք կեղծված են կամ ուղղակի ոչ այնքան հին:

- Հնարավոր է, որ ինչ-որ մեկն այդ նկարները գրքից վերցրած և կրկնօրինակած լինի պատերին: Այսպիսի հավանականությունը շատ փոքր է, բայց միջազգային պրակտիկայում այդպիսի դեպքեր եղել են: Ուստի դրանից խուսափելու համար ֆրանսիացի մասնագետների օգնությամբ հուշարձանը մասնագիտական փորձաքննության կենթարկվի:

- Իսկ ի՞նչ տեղեկություններ ունեք ներկանյութի մասին, ինչպիսի՞ն է դրա բաղադրությունը և ինչպե՞ս է ստացվել:

- Կան նկարներ, որոնցից ներկը հեշտությամբ դուրս է գալիս: Հին նկարների մի մասն անձրևաջրերից մի քիչ լվացվել, վնասվել է, բայց ներկը հիմնականում դուրս չի գալիս: Ընդ որում՝ երևում է ներկի հաստ շերտ, այսինքն՝ նկարելիս նյութի հետ ինչ-որ այլ նյութ է խառնվել: Ուսումնասիրության մեկ ուղղությունն էլ կլինի ներկանյութի քիմիական բաղադրության բացահայտումը:

Ամեն դեպքում հարկ է սպասել մասնագետների կարծիքին: Եվ եթե մեր ենթադրությունները հաստատվեն, դա կնշանակի, որ մենք բացում ենք մեր նյութական մշակույթի նորահայտ ու կարևոր մի էջ ևս:

ԱՂԱՎՆԻ ՀԱՐՈՒԹՅՈՒՆՅԱՆ

Ագարակի հնավայրի նոր բացահայտումները

Պեղումները կշարունակվեն դեռ երկար...

Արագածոտնի մարզի Ագարակ գյուղում երկու տարի առաջ ԳԱԱ հնագիտության ինստիտուտի գիտաշխատողների հայտնաբերած վաղ բրոնզեդարյան քաղաք-տաճարի պեղումները մինչ օրս շարունակվում են ամերիկյան «Գֆոյլեր» հիմնադրամի հայաստանյան մասնաճյուղի հովանավորությամբ: Արշավախմբի ղեկավար, հնագետ Պավել Ավետիսյանի խոսքերով, մ.թ.ա. 4-3 հազարամյակի հնություն ունեցող այս սրբավայրը եզակի է իր ծավալով և պահպանվածությամբ: Քանիցս գրվել է, որ այսպիսի փաստ դեռևս չէր արձանագրվել Հայկական լեռնաշխարհում և առհասարակ Հին Արևելքում: Սրբավայրը ձգվում է Ագարակ գյուղից մինչև Ոսկեհատ, զբաղեցնելով մոտավոր հաշվումներով 200 հա տարածք: ՀՀ կառավարության որոշմամբ Ագարակը ստացել է պատմամշակութային արգելոց թանգարանի կարգավիճակ:

Ս. Էջմիածնի մայր տաճարի օծման 1700-ամյակի առթիվ Օշականում տեղի ունեցած վերջին գիտաժողովում Պավել Ավետիսյանը հանդես եկավ «Սրբազան լանդշաֆտ»-ի նորահայտ փաստագրումներ Հայաստանում» զեկուցումով, առաջ քաշելով այն նոր հիմնադրույթը, որ Ագարակի քարակոփ հարթակները մոտ հազար տարով ավելի վաղ շրջանի են պատկանում և առատ նյութ են տալիս Կենտրոնական Անատոլիայի և Հայկական լեռնաշխարհի փոխառնչությունների ուսումնասիրման համար: Հիրավի, այս հիմնադրույթի հաստատումը հայագետների համար կնշանակի նախաքրիստոնեական Հայաստանի ոչնչացված պատմության որոշ էջեր լրացնելու լայն հնարավորություն:

Վաղ բրոնզեդարյան միջին փուլում Ք.ա. XXIX–XXVI դդ., Ագարակը դեռևս բնակեցված չի եղել: Այդ մասին է վկայում շինարարական մնացորդներին հաջորդող անբնակ հզոր շերտի առկայությունը: Բնակեցման փուլը, ըստ հայտնաբերված միջին բրոնզեդարյան գունազարդ խեցեղենի հատուկենտ նմուշների, ժամանակագրվում է մոտավորապես Ք.ա. XVIII–XVI դդ.: Գտնվել են զենքի և զարդերի նմուշներ, որոնք հանդիպում են նաև վաղ երկաթի դարում, ինչը թույլ է տալիս բնակեցման հաջորդ փուլը համարել Ք.ա. XV–IX դդ.: Հուշարձանի տարբեր հատվածներից գտած վան-տոսպյան կարմրափայլ և սև փայլեցրած մակերեսով խեցանոթները, ինչպես նաև վան-տոսպյան կնիքով թաղման իրողությունը միանշանակ փաստում են, որ Ագարակի տարածքը հաջորդ դարերին նույնպես բնակեցված է եղել: Հարթակի վաղ և ուշ միջնադարյան շինությունների տակ եղած պատերի մնացորդները, թաղումները և ժայռափոր հնձանները վերաբերում են հելլենիստական և անտիկ շրջաններին: Այդ շրջանների խեցեղենի առատությունը և ժայռափոր հնձանների սփռվածությունը հնավայրի տարբեր հատվածներում վկայում են, որ հուշարձանն առավելագույն սահմանների է հասել հատկապես մ.թ.ա. IV–III դարերում:

Ագարակի բնակեցման վերջին փուլը թվագրվում է Երևանի խանության սահմաններում հատված և շրջանառված դրամներով: Պավել Ավետիսյանի գնահատմամբ, հուշարձանախմբի հիմնական առանձնահատկությունն այն է, որ քարակոփ և ժայռափոր կերտվածքների համալիրների մեծ մասը շաղկապվում է վաղ-բրոնզեդարյան շրջանի հետ: Շերտագրական դիտարկումների համաձայն, Ք.ա. III հազարամյակի առաջին քառորդում այս տարածքը եղել է քարակոփ կերտվածքներից կազմված հսկայական պաշտամունքային համալիր, ինչն ինքնին փաստում է, որ քարի մշակումն այստեղ բազմադարյան ավանդույթ է եղել: Իսկ ժայռի հարթակի անսովոր փոսերը, ըստ նախնական ենթադրության, խոսում են տեղի բնակիչների աստղագիտական գիտելիքների մասին:

Հնագույն շրջանի ինքնատիպ քաղաքակրթություն մարմնավորող այս հուշարձանը իր եզակիությամբ առանձնանում է Փոքր Ասիայում հայտնաբերված խեթա-փռյուգիական հուշարձաններից, որոնց տարածքներում փաստագրված քարակոփ կերտվածքները գերազանցապես կրկնում են ագարակյաններին:

Հնավայրի պեղումները դեռ երկար կշարունակվեն՝ արձանագրելով նոր փաստեր ու իրողություններ:

ՌՈՒԶԱՆ ՊՈՂՈՍՅԱՆ

ՊԱՂԵՍՏԻՆ

Աբբասի հրաժարականի դիմումը մերժվել է

Շարոնի հետ նրա հանդիպումը հետաձգվում է

Այսրհորդանանի Ռամալլա քաղաքից Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում է, որ Պաղեստինյան ինքնավարության վարչապետ Մահմուդ Աբբասը որոշել է հրաժարվել պաշտոնից, քանի որ տարաձայնություններ ունի պաղեստինյան գլխավոր շարժման՝ Ֆաթահի ղեկավարության հետ: Աբբասն ինքը Ֆաթահի նշանավոր դեմքերից էր:

Պաղեստինյան վարչակազմի պատասխանատու գործիչներից մեկը Ռոյթերի թղթակցին հայտնել է, որ երեքշաբթի երեկոյան Նախագահ Յասեր Արաֆաթը վերապահումով է արտահայտվել «Աբբասի կառավարության քաղաքականության» առթիվ՝ միաժամանակ քննադատելով նաեւ Իսրայելի դանդաղկոտությունը մերձավորարեւելյան «ուղեցույցի» իրականացման հարցում:

Ֆաթահի արմատականները պնդում են, թե վարչապետը բանակցություններում թույլ դիրք է բռնել եւ չի կարողանում հասնել Իսրայելում բանտարկված շուրջ 7000 պաղեստինցիների ազատմանը:

Աբբասին ճնշումների է ենթարկում նաեւ Իսրայելը, որը երկուշաբթի օրն իսրայելցի մի կնոջ

մահվան պատճառ դարձած ահաբեկչությունից հետո պահանջում է լուծարել պաղեստինցիների արմատական կազմակերպությունները:

Վարչապետի աշխատակազմից ստացած տվյալներ վկայակոչելով, Ռոյթերը եւ իսրայելական «Հաարեց» թերթը նշում են, որ Աբբասը նաեւ որոշել է դուրս գալ Ֆաթահի կենտկոմի կազմից՝ միաժամանակ մնալով շարժման մեջ:

Մահմուդ Աբբասը չի համարձակվում բացահայտ առճակատման մեջ մտնել պաղեստինյան արմատական խմբավորումների հետ՝ վախենալով հնարավոր քաղաքացիական կռիվներից:

Վերջին տվյալների համաձայն, Նախագահ Յասեր Արաֆաթը եւ Ֆաթահի կենտկոմը մերժել են վարչապետի հրաժարականի դիմումը: Աբբասի աշխատակազմի անդամներից մեկը CNN-ին տված հարցազրույցում հայտնել է, որ Աբբասը պաշտոնաթող կլինի, եթե Ֆաթահը չհստակեցնի դիրքորոշումը մերձավորարեւելյան հաշտության «ուղեցույցի» նկատմամբ:

Ֆաթահի աղբյուրները միաժամանակ ընդգծում են, որ վարչապետի հրաժարականի դիմումը թերեւս մարտավարական քայլ է բանակցություններում պաղեստինցիների դիրքորոշման ճկունություն ապահովելու նպատակով:

Պաղեստինցիների շարքերում տիրող տարաձայնությունները պատճառ են դարձել, որ «տեխնիկական պատճառներով» հետաձգվի Պաղեստինյան ինքնավարության եւ Իսրայելի վարչապետների չորեքշաբթի նախատեսված հանդիպումը:

ԲԵՅՐՈՒԹ

Իմաստության խորհուրդ 2003 թ. Հայկազյանի շրջանավարտներին

Ուրտես Բեյրութի Հայկազյան համալսարանի նախագահ, դիպլոմների հանձնման իր առաջին հանդիսության ժամանակ վերապատվելի դոկտ. Փոլ Հայդոստյանն այս տարի բակալավրի գիտական աստիճան է շնորհել արվեստի եւ գիտությունների բնագավառի 33, վարչական գործարարության եւ էկոնոմիկայի բնագավառի 44, իսկ մագիստրոսի աստիճան՝ երկու շրջանավարտների, մեկը կլինիկական հոգեբանության, մյուսը՝ դաստիարակության բնագավառում, հաղորդում է համալսարանի հասարակայնության հետ հարաբերությունների գրասենյակը: Նույն օրը պատվավոր կոչումների են արժանացել նաեւ 7 գերազանց սովորած ուսանողներ:

Տերունական աղոթքից հետո համալսարանի նախագահը խոսք առնելով՝ «Լիբանանի եւ Հայկազյանի համար հպարտության պահ» է անվանել հանդիսությունը, խնդրել հոտնկայս շնորհավորել ինչպես շրջանավարտներին, այնպես էլ ծնողներին, եւ հորդորել շարունակել Հայկազյանի ավանդույթները:

Օրվա գլխավոր բանախոսն է եղել Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի նախագահ դոկտ. Հարություն Արմենյանը, որը բարձր է գնահատել համալսարանի ձեռքբերումները: «Հայկազյանը տարբերվում է ուրիշ համալսարաններից նրանով, որ կարողանում է լավագույնս ներդաշնակել հայկական, լիբանանյան եւ ամերիկյան մշակույթները եւ համապատասխան գիտելիքներով զինել իր շրջանավարտներին», ասել է նա:

Դոկտ. Արմենյանը Հայաստանի ամերիկյան համալսարանի պատվավոր մեդալով պարգեւատրել է Հայկազյան համալսարանի նախագահ, դոկտ. Հայդոստյանին:

Շրջանավարտների անունից հանդես են եկել արվեստի եւ գիտությունների բաժնից Ալի Արդել Սաերը եւ վարչական գործարարության բաժնից՝ Նանոր Կարագյոզյանը:

Դիպլոմների եւ գիտական աստիճանների շնորհմանը մասնակցել են արվեստի եւ գիտությունների բաժնի դեկան, դոկտ. Արդա Էքմեքջին եւ վարչական գործարարության բաժնի դեկան, դոկտ. Ֆադի Ասրաւին:

Հիշեցնենք, որ համալսարանը հիմնվել է 1955 թ.:

Հ. Օ.

Թուրք-ամերիկյան հարաբերությունները խոր ճգնաժամ են ապրում

Սկիզբը՝ էջ 1

«Ենի շաֆաք» տեղեկացնում է, որ KADEK-ի հետ բանակցությունները հենց գնդապետ Մեյվիլն է վարել: Թուրքական հանրային հեռուստատեսությունն էլ տեղեկացրեց Հյուսիսային Իրաքում թուրք զինվորականների ձերբակալության հարցը քննարկելու նպատակով ստեղծված թուրք-ամերիկյան հանձնաժողովի աշխատանքների ծախողման մասին, ընդ որում, հենց նույն գնդապետի պատճառով: Հուլիսի 8-ին հանձնաժողովի Քիրքուքում գումարված նիստում թուրքական կողմը տեսնելով, որ ամերիկացիներին գլխավորում է Մեյվիլը, հեռացել է դահլիճից: Թուրքերին միաժամանակ զայրույթ է պատճառել ամերիկացիների կազմում բարձրաստիճան սպաների բացակայությունը:

Այս կերպ, ամերիկյան պատվիրակությունը մեծապես կազմված է եղել կրտսեր սպաներից: Թեեւ ձախողմանը հետեւել է Եվրոպայում ՆԱՏՕ-ի դաշնակից ուժերի հրամանատար, ամերիկացի գեներալ Ջեյմս Ջոնսի հուլիսի 9-ի անակնկալ այցը Թուրքիա, որի ընթացքում թուրք-ամերիկյան հանձնաժողովի աշխատանքները Քիրքուքի փոխարեն Անկարայում վերսկսելու որոշում է ընդունվել, բայց եւ այնպես դա թուրքական իշխանություններին նոր մտավախություն է պատճառում: Հուլիսի 9-ին «Սաբահն» այդ առումով գրում է. «Անկարայի կուլիսների հետեւում հոռետեսական սցենարների մասին են խոսում: Համաձայն դրանց, թուրք-ամերիկյան հանձնաժողովի աշխատանքների ավարտին ԱՄՆ-ը պատրաստվում է Թուրքիայի վրա ճնշում գործադրել, պահանջելով թուրքական զորքերի դուրսբերումն Իրաքի հյուսիսից: Միաժամանակ չի բացառվում, որ թուրքական տնտեսության աշխուժացման համար նախատեսված 1 մլրդ դոլար ֆինանսական օգնության տրամադրումը կամ դրա փոխարեն 8,5 մլրդ դոլար վարկի հատկացումը միանգամայն սառեցվի:

Նույն թերթը միաժամանակ մտավախությամբ է արձագանքում ԱՄՆ Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատի օրակարգում գտնվող Հայոց ցեղասպանության բանաձեւին, ընդգծելով, որ Անկարայում տիրող կարծիքի համաձայն Սպիտակ տան աջակցությունը վայելող բանաձեւի ընդունման հավանականությունը մեծ է: Այդ բանաձեւին նույն օրվա համարում զգալի տեղ է հատկացնում նաեւ «Զաման»-ը, նշելով, որ դա առնվազն հուլիսի 10-ին քննարկության կդրվի: Հատկանշական է, որ այդ թերթը բանաձեւի օգտին արտահայտվող սենատորների թվում, բացի Հիլարի Քլինթոնից, նշում է նաեւ 2004 թ. ԱՄՆ նախագահության այնպիսի թեկնածուներին, ինչպիսիք են Ջո Լիբերմանը, Ջոն Քերրին եւ Ջոն Էդուարդսը:

Վերոհիշյալ երկու թերթերն էլ Հայոց ցեղասպանության բանաձեւի ընդունումը թուրք-ամերիկյան հարաբերությունների համար ճգնաժամի նոր աղբյուր են համարում: Քանի որ Հյուսիսային Իրաքում թուրքական օպերատիվ խմբի 11 սպաների ձերբակալությամբ հարաբերությունները արդեն հայտնվել են «խորը ճգնաժամում», հետեւաբար բանաձեւի ընդունումը որքան էլ մտավախության նոր աղբյուր լինի, Հյուսիսային Իրաքի շուրջ ծավալվող թուրք-ամերիկյան հակասությունները մեկ այլ հարթություն կփոխադրի: Թերեւս դրանով էլ Թուրքիան ԱՄՆ-ի հետ հարաբերությունները ճգնաժամային իրավիճակից դուրս բերելու հնարավորություն կստանա: Ինչպե՞ս: Իրաքի հետ կապված ամերիկյան ծրագրերին այնպիսի անվերապահ աջակցությամբ, ինչպիսին մինչ թուրք զինվորականների ձերբակալությունը Սիրիայի եւ Իրանի հարցում ԱՄՆ-ին ցուցաբերում էին թուրքական իշխանությունները:

ՏԱԿՈՐ ՇԱՔԲՅԱՆ

Հռոմ-Բեռլին նոր միջադեպ

Անցյալ շաբաթ «Ազգը» տեղեկացրեց Եվրախորհրդարանում մեծ աղմուկ հանած միջադեպի մասին, երբ Իտալիայի վարչապետ Սիլվիո Բեռլուսկոնին ստիպված եղավ իր անվայել վարքագծի համար ներողություն խնդրել Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերից:

Հռոմի եւ Բեռլինի հարաբերություններում վերստին լարվածություն է ծագել, այս անգամ՝ Իտալիայի արդյունաբերության փոխնախարարի անխոհեմ հայտարարության պատճառով: BBC-ն հաղորդում է, որ փոխնախարար Ստեֆանո Ստեֆանին իտալական թերթերից մեկին տված հարցազրույցում վիրավորական խոսքեր է ասել Իտալիայում հանգստացող գերմանացի զբոսաշրջիկների հասցեին, պնդելով, թե նրանք «աղմկարար են, զայրացուցիչ»: Նա գերմանացիներին անվանել է «միատարր գերազգայնական շիկահերներ»:

Ի պատասխան, գերմանական «Բիլդ» թերթի խմբագրականում նշվել է, թե Ստեֆանիի գլխում «ուղեղի փոխարեն առկա է սպագետտի»: Գերմանացի լրագրողների խոսքերով, Իտալիան պարտավոր է հիշել, որ ամեն տարի այնտեղ հանգստացող շուրջ 10 մլն գերմանացիները մի քանի միլիարդ եվրո են ծախսում: Նրանց մեջ է նաեւ Գերմանիայի կանցլեր Գերհարդ Շրյոդերը: Վերջինս արդեն հայտարարել է, որ թերեւս հրաժարվի եկող շաբաթ Իտալիա կատարելիք մասնավոր այցից:

Գերմանիայի իշխանությունների ներկայացուցչի խոսքերով, եթե Իտալիայի կառավարությունն անպատասխան թողնի Ստեֆանիի հայտարարությունը, ապա Շրյոդերն Իտալիա չի մեկնի հանգստանալու:

Սեպտեմբերի 11-ի գործով ձերբակալվել է իրաքցի մի դիվանագետ

Ամերիկյան զորքերը գերի են վերցրել իրաքցի դիվանագետ Ահմեդ Խալիլ Իբրահիմ Սամիր ալ Անիին, որը Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգի տարիներին աշխատել է Իրաքի հետախուզական ծառայություններից մեկում:

CBS հեռուստաընկերությունը եւ Ռոյթեր գործակալությունը հաղորդում են, որ ԱՄՆ վարչակազմի անանուն աղբյուրները վկայում են Սամիր ալ Անիի եւ 2001 թ. սեպտեմբերի 11-ի ահաբեկչությունների կազմակերպիչների կապերի մասին: Մասնավորապես 2001 թ. ապրիլին Սամիր ալ Անին Պրահայում հանդիպել է այդ ահաբեկչությունների հավանական կազմակերպիչ Մոհամմեդ Աթայի հետ: Վերջինս զոհվեց սեպտեմբերի 11-ին առեւանգված օդանավերից մեկում:

Աթայի եւ ալ Անիի հանդիպմանը վերաբերող տեղեկատվությունը հաստատել է նաեւ Չեխիայում Ռոյթերի պաշտոնական աղբյուրներից մեկը: Հետախուզությունների դաշնային բյուրոն եւ Կենտրոնական հետախուզական վարչությունը որեւէ ձեւով չեն մեկնաբանել տեղեկատվությունը:

ԱՄՆ իշխանությունները պնդում են, թե «Ալ Ղաիդա» միջազգային ահաբեկչական կազմակերպությունը կապեր ունի Իրաքում տապալված Սադդամ Հուսեյնի վարչակարգի հետ: Սակայն մինչ ալ Անիի ձերբակալությունը այդ պնդումը չէր հաստատվել:

ԱՄՆ ռազմական բյուջեն՝ 368,7 մլրդ

ՎԱՇԻՆԳՏՈՆ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի Ներկայացուցիչների պալատը երեքշաբթի օրը հավանություն է տվել երկրի՝ 2004 ֆինանսական տարվա, որն սկսվում է հոկտեմբերի 1-ին, ռազմական բյուջեի նախագծին: Ամերիկացի օրենսդիրներն առաջարկել են ազգային պաշտպանության կարիքների համար հատկացնել 368,7 միլիարդ դոլար, ինչը 1,3 տոկոսով ավելի է, քան ընթացիկ տարում:

Այս գումարի մեջ չեն մտնում Իրաքում եւ Աֆղանստանում ռազմական գործողությունների համար կատարված ծախսերը, որոնք կներառվեն այլ օրինագծերի մեջ: ԱՄՆ-ի ռազմական բյուջեի ավելումը հիմնականում կհատկացվի ահաբեկչության դեմ պայքարին, առաջավոր բանակի ստեղծմանը եւ սպառազինությունների նոր համակարգերի, այդ թվում մարտանավերի եւ սուզանավերի գնմանը:

ԱՄՆ-ի Կոնգրեսի Սենատը սակավին պետք է հավանություն տա այս օրինագծի իր տարբերակին:

Նորվեգիան ամենաբարեկեցիկ երկիր

ՄԱԿ, 9 ՀՈՒԼԻՍ, ԱՐՄԵՆՊՐԵՍ: Ամեն տարի ՄԱԿ-ի կողմից կազմվող այսպես կոչված մարդկային զարգացման ցուցիչների ցուցակը գլխավորում է Նորվեգիան, իսկ եզրափակում է Սիեռա Լեոնեն: Փաստաթուղթն ընդգրկում է 175 պետություն եւ այդ ցուցիչը հաշվարկվում է կյանքի տեւողության, կրթական մակարդակի եւ բնակչության մեկ շնչի հաշվով եկամուտների տվյալների հիման վրա:

Եթե հավատանք ՄԱԿ-ի Զարգացման ծրագրի երեքշաբթի օրը հրապարակած զեկուցագրին, որի հիմքում ընկած են 2001 թվականի տվյալները, ապա ամենից լավ է ապրում այնպիսի երկրների բնակչությունը, ինչպիսին են Նորվեգիան, Իսլանդիան, Շվեդիան, Ավստրալիան, Հոլանդիան, Բելգիան, ԱՄՆ-ը, Կանադան, Ճապոնիան եւ Շվեյցարիան: Սոցիալ-տնտեսական «վերջընթացների» թվում են բացառապես Աֆրիկայի երկրները: Ստորին տասնյակի մեջ մտնում են Նիգերը, Բուրկինա Ֆասոն, Մալին, Բուռունդին, Մոզամբիկը, Եթովպիան, Կենտրոնական Աֆրիկայի Հանրապետությունը, Կոնգոյի Ժողովրդավարական Հանրապետությունը, Գվինեա Բիսաուն: Ռուսաստանը իր 63-րդ տեղում հայտնվել է միջակների խմբում:

Հեշտագոտության մեջ ընդգծվում է, որ Մոլդովայի, Տաջիկստանի եւ Ուկրաինայի հետ մեկտեղ Ռուսաստանը մարդկային զարգացման ցուցչի կտրուկ նվազում էր ապրել 90-ական թվականների ընթացքում, ինչը հեղինակները բացատրում են նախ եւ առաջ ՁԻԱՀ-ի (ձեռքբերովի իմունային անբավարարության համախտանիշ) համաճարակի ազդեցությամբ եւ բնակչության մեկ շնչի հաշվով եկամուտների նվազմամբ:

Բանգլադեշում լաստանավի խորտակումից շուրջ 600 մարդ է զոհվել

Բանգլադեշի հարավում երեկ տեղի ունեցած նավաբեկության հետեւանքով մոտ 600 մարդ համարվում է անհետ կորած: Ասոշիեյթեդ պրես գործակալությունը հաղորդում է, որ «Նասրին-2» մարդատար լաստանավը խորտակվել է երեք գետերի միախառնման վայրում, որոնք հորդացել են մուսսոնային անձրեւներից:

Աղետը տեղի է ունեցել Չանդպուր քաղաքից ոչ հեռու: Քաղաքային իշխանությունների տվյալներով, լաստանավը գերբեռնված է եղել: Նավի 750 ուղեւորներից 150-ին հաջողվել է լողալով ափ հասնել:

Վերապրողներից մեկը հայտնել է, որ լաստանավի վրա եղել են նաեւ բրնձի ու բանջարեղենի պարկեր: Գերբեռնվածությունը պայմանավորված է եղել նրանով, որ լաստանավերից մեկի անձնակազմը վերջին պահին հրաժարվել է ալեկոծ ծով դուրս գալ: Դրա հետեւանքով «Նասրին-2»-ի ուղեւորների թիվը կրկնակի գերազանցել է նախատեսված առավելագույն սահմանագիծը:

Պ. Ք.

Զոհրապյան իբրեւ չափանիշ

Վերջերս Գրականության եւ արվեստի թանգարանի հրատարակչությունը լույս ընծայեց Գրիգոր Զոհրապի երկերի ժողովածուի 4-րդ հատորը՝ հնարավորինս ամբողջացնելով նրա գրական ժառանգությունը: Ներկայացվող հոդվածը ժողովածուի հրատարակչական աշխատանքների անմիջական մասնակցի վերաբերմունքն է ավելի զգայական տեսանկյունից՝ իբրեւ նորովի ընթերցում: Գրականագետներն իրենց խոսքն արտահայտելու հնարավորություն կունենան, անշուշտ:

Բոլորովին թարմ է հայ մեծանուն Գրիգոր Զոհրապի երկերի ժողովածուի վերջին՝ Դ հատորի լույսընծայումը: Գործի, որի շատ ավելի վաղ նախաձեռնողն էր բանասիրության դոկտոր Ալբերտ Շառուրյանը, փաստական սկիզբը կնքվեց 2000 թ. վերջերին ու վավերացավ 2001 թ. լույս տեսած անդրանիկ հատորով:

Ժառանգակիր զավակի կամ պարզապես հայ մեծերին նորովի անդրադառնալու երախտագետի արժանապատվությամբ՝ այս աշխատանքը լավագույնս իրագործվեց Ե. Չարենցի անվան գրականության եւ արվեստի թանգարանում, ուր, ի դեմս Ե. Օտյանի, Ա. Կյուրճյանի, Վ. Շուշանյանի, Ա. Բյուրատի (շարքը կարելի է երկարել թե՛ կատարվածի թվարկումով, թե՛ հետագայում ավանդույթը շարունակելով), արդեն օրինաչափ է դարձել՝ անդրադառնալ եւ բարձր մակարդակով ընթերցողին ներկայացնել մշտապես արդիական, մշտապես սպասված հայ դասականների անտիպ կամ պարզապես թերթոնների ձեւով տասնյակ տարիներ առաջ տպագրված գործերը:

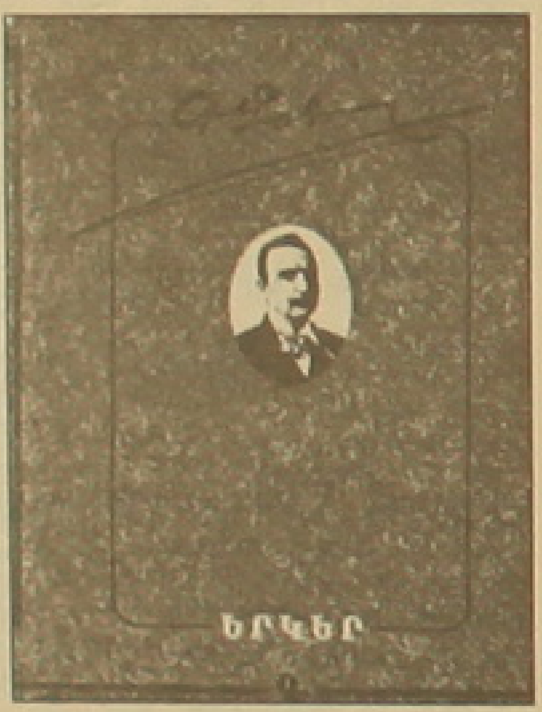

Մեծատաղանդ գրողի արտաքին շուքին ու շռայլ հոգուն արժանի այս հրատարակությունն աչքի է ընկնում ինչպես բարձրաճաշակ ձեւավորման, տպագրական որակի մակարդակով, այնպես էլ (եւ որ ամենակարեւորն է) կազմողի, խմբագրի ու խմբագրական ողջ կազմի բարձր պրոֆեսիոնալիզմով ու գործի հանդեպ նախանձախնդիր ջանադրությամբ:

Քառահատորն, անկասկած, գրականագետների եւ բանասերների քննության վաղուց սպասված նյութն է, սակայն այլ է հոդվածիս մղումն ու նպատակը: Քննարկումը թողնենք մասնագետներին ու անդրադառնանք զգացողությանը:

Խոնարհ ծառաս այս հատորների շատ համեստ մասնակիցն է, տեքստի ընդամենը համակարգչային մուտքագրողը: Սակայն, յուրաքանչյուր գործն ունի ինչպես մոտեցման, այնպես էլ ընկալման ու կատարման իր առանձնահատկությունը:

Զոհրապի՝ այդ զորեղ կաղնու, որի թողած հսկա ժառանգության չնչին նշխարներն էի վայելել դեռ դպրոցահասակ տարիներիս, այժմ յուրատեսակ հաղորդակիցը դարձա, կազմվող ժողովածուի առաջին ընթերցողներից մեկը՝ Ա. Շառուրյանից հետո... Հայորդու հույզերս, որ ինքնին բնական է, զուգորդվել էր ստեղծագործողի՝ իմ առանձնահատուկ ընկալմանն ու հույզերին: Սրա մեջ հաղորդության պահ կար...

Հայ նորավեպի անհերքելի վարպետը նաեւ հրաշալի հոգեբան է՝ խոսքի դիմանկարիչ, արձակագիր՝ բանաստեղծական շնչով, լեզվագետ ու քննախույզ: Նամականի, օրագրություն, ընծայագրեր՝ ահա այն ներանձնականն ու նաեւ ամենահետաքրքրականը, որ մշտապես յուրովի է բացում ցանկացած հեղինակի էության բոլոր շերտերը:

Հնարավոր չէ կարդալ Զոհրապ մտածողին, ծանոթանալ նրա առաջավոր գաղափարներին առավել խորությամբ ու վերստին ծանր չապրել այն մեծ կորուստը, որ կռահում էր հեռատես, սեփական խոսքի ուժն ու թափը գիտակցող, ազգային առաքինությամբ ու ազնվածին կեցվածքով բնորոշ գրողը՝ դատապարտված իր անկեղծ վստահությանը հանդեպ թուրք բեյերի ու հատկապես Թալեաթի: Իր օրագրություններում ու նամակներում այս երեւույթի ենթատեքստն առավել հստակ է դառնում, մանավանդ ողբերգական վախճանին քաջածանոթ ընթերցողի համար:

Զոհրապի ստեղծագործական կամ գիտական ընդգրկման ոլորտներն անպարփակելի են, մտքի թռիչքն ու խոսքի հնարանքները բազմազան, նրա գրականության նկատմամբ հետաքրքրությունը անսպառ է, եւ ներկայացված ժողովածուն էլ վստահաբար կունենա հրապարակախոսական ու քննախոսական արձագանքները:

Մեծ գրողը, որ եւ ակտիվ քաղաքական գործիչ էր, հրապարակախոս, փաստաբան, սուր դիտողականությամբ գրաքննիչ, նաեւ պառլամենտական ակտիվ ճառասաց էր: Նրա ելույթների եւ ճառերի անտիպ հարուստ նյութը հրապարակման ճանապարհին է: Հուսանք՝ իրագործումը կգա լրացնելու գրողի կենսագրական հարուստ էջերի կողքին դեռեւս առկա պակասը, որ կրկնակի լույսով կամբողջացնի հեղինակի կերպարը:

ԳՈՀԱՐ ԳԱԼՍՏՅԱՆ

«Դանթեն՝ եվրոպացի»՝ Ռավեննայի XIV բիենալեն

1960-ականներից իտալական Ռավեննա քաղաքում կազմակերպվող բիենալեները սկզբնական շրջանում ունեին տեղական նշանակություն: Աստիճանաբար սահմաններն ընդարձակվեցին՝ ընդգրկելով միջազգային մասշտաբներ, եւ այժմ քանդակագործության ասպարեզի ամենախոշոր միջազգային մրցանակաբաշխությունն է համարվում: Այս տարի, ինչպես արդեն տեղեկացրել ենք, բիենալեն մեկնարկեց ապրիլի 1-ից (մինչեւ սեպտեմբերի վերջ տեւողությամբ): Երկամյա պարբերությամբ անցկացվող մրցանակաբաշխության (վերջին 5 տարվա ընդմիջումով) 26 մրցանակները (բրոնզե քանդակային աշխատանքների համար) տեղաբաշխվում են ըստ 3 շերտերի՝ I, II, III մրցանակային տեղեր, 12 մրցանակային մեդալներ՝ տարբեր անվանակարգերով եւ 11 խրախուսական մրցանակներ (բրոնզե մեդալներ):

1990-ականներից սկսած Ռավեննայի բիենալեներին պարբերաբար մասնակցում են նաեւ հայաստանցի քանդակագործներ (մինչ այդ մեր արվեստագետների մասնակցությունը պատահական բնույթ էր կրում): 1994 թ. Ռավեննայի բիենալեի I պատվավոր մրցանակը շնորհվեց քանդակագործ Գարեգին Դավթյանին՝ «Քավության դռները» աշխատանքի համար: Մրցանակաբաշխության բավականին նախանձախնդրության պայմաններում հայաստանցի քանդակագործին հաջողվեց հաղթել, որից հետո նա ընդգրկվեց միջազգային ժյուրիի կազմում: Այս տարվա բիենալեում հայ քանդակագործների հաջողության մասին տեղեկացանք Գարեգին Դավթյանից: Այս տարիներին հայ քանդակագործները ձեռնունայն չեն վերադարձել Ռավեննայից: Նվաճել են ինչպես I, II, III մրցանակային տեղեր, այնպես էլ արժանացել են տարբեր պարգեւների եւ մեդալների (Պապի, ռեգիոնալ նախարարության, միաբանության եւ այլն): 2003 թ. բիենալեին Հայաստանից մասնակցում էին 7 քանդակագործներ: Շուրջ 500 աշխատանքներից լավագույնը ճանաչվեց Զարեհ Շահբազյանի (25 տարեկան) «Ժամանակային կրոմլեխ» աշխատանքը՝ գրավելով մրցանակային առաջին տեղը: Իսկ Սուրեն Մալխասյանցն արժանացավ խրախուսական մրցանակի՝ ստանալով բրոնզե մեդալ՝ «Սիրո ճանապարհ» ստեղծագործության համար:

2003 թ. Ռավեննայի XIV բիենալեն անցկացվում է «Դանթեն՝ եվրոպացի» խորագրով: Բիենալեների թեմաները սովորաբար առնչվում են դանթեական թեմաներին: Պայմանավորված նրանով, որ կենտրոնը՝ Սան Ֆրանչեսկո եկեղեցին, Ռավեննայում է, որտեղ կյանքի վերջին 6 տարիներն է անցկացրել վերածննդի մեծ բանաստեղծ Դանթե Ալիգիերին: Հենց այստեղ էլ նա մահացել եւ այստեղ էլ թաղված է:

ՄԵԼԱՆՅԱ ԲԱԴԱԼՅԱՆ

Մի լուսանկարի պատմություն

Հանրահայտ դերասան Արմեն Ջիգարխանյանի հետ լուսանկարված երեխաները՝ Գայանեն, Լուսինեն եւ Խորենը, ընտանիքով հարկադրաբար Հայաստանից հեռացած եւ ժամանակավորապես Մոսկվայում բնակվող մեր հայրենակիցներն են:

2001 թ. փետրվարին, մոտ 10 տարվա ընդմիջումից հետո, կրկին եղա Մոսկվայում եւ հնարավորություն ունեի այցելելու հին բարեկամներիս, այդ թվում նախկին ուսանողուհուս՝ Վարդիթեր Գրիգորյանին: Վերջինս Արմեն Ջիգարխանյանի մոլի երկրպագուներից է, որ ամեն տարի հոկտեմբերի 3-ին զանգում է արտիստին, բարեմաղթանքներ հղում, հրավիրում իրենց տուն՝ խաշի: Ցավոք, միշտ բազմազբաղ Ջիգարխանյանը հետաձգում էր այդ հանդիպումը, որի մասին Վարդիթերի 3 երեխաները երազում էին:

Որոշեցի ինքս զանգել:

Ի զարմանս ինձ, հեռախոսափողը վերցրեց սիրելի արտիստը: Ջիգարխանյանը նշեց հանդիպման օրը, ժամը եւ բացատրեց իր թատրոնի տեղը:

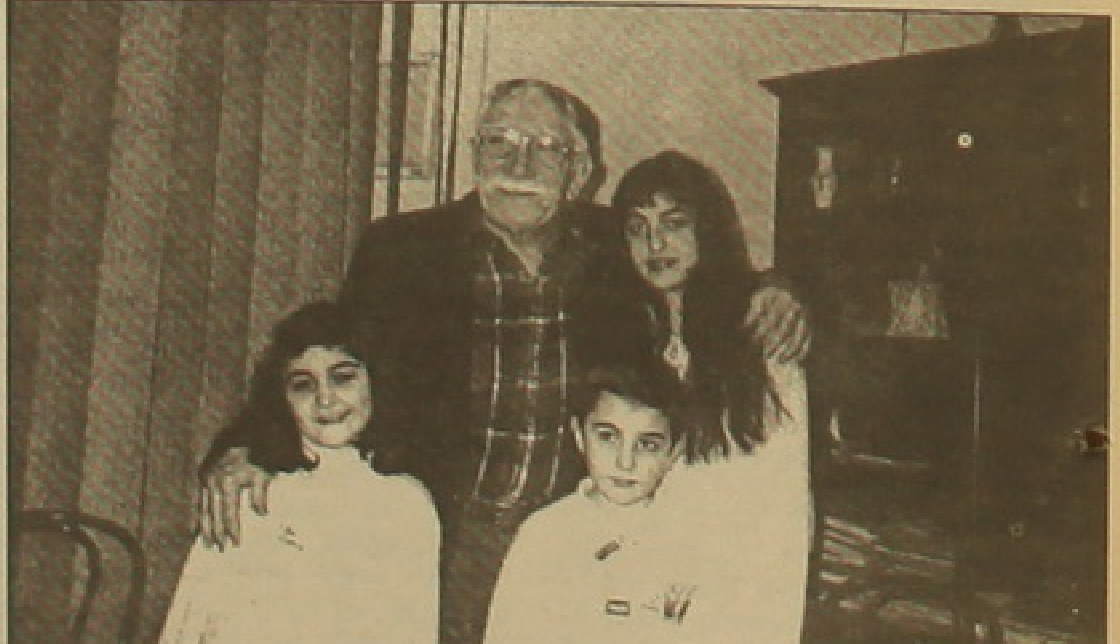

Վերջապես եկավ բաղձալի հանդիպման օրը: Բոլորս պատրաստվում էինք, իսկ երեխաները գիշերը քնել չկարողացան ուրախությունից: Տեղ հասանք պայմանավորվածից 1 ժամ շուտ: Քարտուղարուհին հայտնեց արտիստին մեր գալու մասին եւ քիչ անց ներս հրավիրեց միայն ինձ: Բոլորս կարկամել էինք, բայց ես վստահեցրի, որ հանդիպման վերջում կխնդրեմ, այնուամենայնիվ, մի քանի րոպե տրամադրել երեխաներին:

Արմեն Ջիգարխանյանը, չնայած սպիտակ մազերին եւ բեղերին, բավական առույգ տեսք ուներ, հագել էր իր ավանդական վանդակավոր վերնաշապիկն առանց փողկապի, ձեռքին անբաժան թզբեհն էր: Խոսում էր անբռնազբոս, ոգեւորված, հումորով, խոսքի մեջ անընդհատ օգտագործելով սիրելի դիմելաձեւը՝ «բալա ջան»-ը եւ «ֆլան-ֆստան»-ը:

Չէր սիրում, երբ իրեն ընդհատում էին եւ օգնության էր դիմում միայն այն ժամանակ, երբ լավ չէր հիշում պետք եղած հայերեն բառը: Հարցազրույցի ավարտին ես հարցրեցի նրա կարծիքը մեր ազգի մասին:

– Հայ ազգը բարդ ազգ է, թե՛ լավ, թե՛ վատ կողմից: Եթե ճիշտն ասեմ, կարող է դաժան թվալ, բայց մենք այն ենք, ինչին արժանի ենք: Ես իմ թատերախմբով միշտ շրջագայում եմ, եւ վերջերս ենք վերադարձել Կրասնոդար, Ռոստով, Նովոռոսիյսկ կատարած ուղեւորությունից: Չկա մի վայր, որ հայեր չլինեն, եւ նրանք չգան ինձ հետ հանդիպելու: Հարմարվում են բոլոր պայմաններին: Սիբիրում անգամ, 42 աստիճան ցրտին, բաց վերնաշապիկով են ման գալիս:

Հավաքելով ողջ համարձակությունս, ասացի, որ այդպիսի մի լավ ընտանիք քանի տարի երազում է իրեն հանդիպելու մասին եւ հիմա շատ վշտացած է, որ զրկվեց եւս մեկ հնարավորությունից: Իմանալով, որ նրանք դրսում մեքենայի մեջ ինձ են սպասում, ասաց.

– Դե որ այդպես է, շուտ զանգիր եւ կանչիր:

Եվ հանդիպումը կայացավ:

ՄԵԼԻՆԵ ՀԱԿՈԲՅԱՆ

«Ազգի» միջոցով շնորհակալություն է հայտնում փարիզաբնակ հայ գրողը

Երեւանում ռուսերեն լույս է տեսել Փարիզում ապրող սփյուռքահայ ճանաչված գրող Մովսես Պչաքճյանի «Լուսավոր աչքերով օտարականը» վեպը, որի կապակցությամբ «Ազգ» թերթի միջոցով հեղինակն իր շնորհակալությունն է հայտնում Երեւանի պետական համալսարանի աստվածաբանության ֆակուլտետի դեկան Շահե արքեպիսկոպոս Աճեմյանին, Ստելլա Մանասյանին (Սանկտ Պետերբուրգ), Մեսրոպ արքեպիսկոպոս Աշճյանին, գրաքննադատ Ալեքսանդր Թոփչյանին, գրող Մերուժան Տեր-Գուլանյանին:

Գիրքը լույս է տեսել Շահե արքեպիսկոպոս Աճեմյանի նախաձեռնությամբ, Մարգարիտա Յախոնտովայի եւ Մարիաննա Մխիթարյանի թարգմանությամբ: Թարգմանությունը կատարված է հայերեն հրատարակությունից, որը Երեւանում իրականացվել է 10 տարի առաջ:

Մովսես Պչաքճյանը ծնվել է Հալեպում, այնուհետեւ տեղափոխվել Բեյրութ, 1976 թվականից ապրում է Փարիզում: Մեկ տասնյակից ավելի գրքերի հեղինակ է: 1970-ական թվականներից սկսած հաճախակի է այցելել Հայաստան, հանդիպել հայրենի պետական գործիչների ու մտավորականների հետ, այդ ամենն արտացոլելով իր հրապարակումներում: Երեւանում, հեղինակի ներկայությամբ տեղի է ունեցել նրա «Անկարելի կարելին» պիեսի բեմադրությունը (ռեժիսոր՝ Արթուր Էլբակյան):

Վ. Ս.

«Ագուլիս» տիկնիկային թատրոնը 15 տարեկան է

Թատերական գործիչների միության հերթական հյուրն էր Երեւանի «Ագուլիս» տիկնիկային թատրոն ստուդիան: Օրերս լրացավ թատրոնի հիմնադրման 15-ամյակը: Թատրոնի հիմնադիրը եւ գեղարվեստական ղեկավարն է դրամատիկ ու տիկնիկային թատրոնների երախտավոր Երվանդ Մանարյանը:

Հայ թատրոնի հասարակությանը եւ կինոաշխարհին հայտնի անուն է Երվանդ Մանարյանը, որն այն երախտավորներից է, ովքեր իրենց ողջ գիտակցական կյանքը, հարուստ կենսափորձն ու ծանրակշիռ վաստակը նվիրել են ազգային թատրոնի ու կինոարվեստի զարգացմանը, եւ շարունակում են նոր բովանդակություն հաղորդել ու նորովի ներկայացնել հայ թատերական մշակույթը: «Ագուլիս» տիկնիկային թատրոնը Երվանդ Մանարյանի նախաձեռնությամբ ստեղծվել է 1988 թ.: Սկզբնական շրջանում եղել է շրջիկ թատրոն: Այժմ գործում է Դերենիկ Դեմիրճյանի տուն-թանգարանի նկուղային հարկում:

Անգնահատելի է Երվանդ Մանարյանի ծառայությունները թատերարվեստի այս ասպարեզում, նա հայ տիկնիկային արվեստը բարձրացրել է զարգացման մի նոր աստիճանի, հաստատել տիկնիկային թատրոնի դիմագիծն ու նախասիրությունները, դուրս բերել միջազգային ասպարեզ:

Թատրոնի հիմնադրման 15-ամյակի առթիվ, թատրոնի ստեղծագործական խմբին իրենց սրտի ջերմ խոսքը հղեցին թատերարվեստի անվան գործիչները:

Բացման խոսքում թատերագետ Հայկազ Երանոսյանը նշեց. «Ճշմարիտ արվեստին հաղորդակցվելու, երեխաների դաստիարակության լավագույն միջոց է «Ագուլիս» տիկնիկային թատրոնը»: Թատերական գործիչների միությունը մանկան ժպիտով, լույս ու ջերմությունով էր ողողվել: Երվանդ Մանարյանի ներկայացրած ծրագիրն անչափ հետաքրքրական էր եւ լի հաճելի անակնկալներով: Տիկնիկավարները ներկայացրին առանձին տեսարաններ «Պոչատ աղվեսը», «Երեք խոզուկներ», «Ճիպլոն եւ կասուները» հեքիաթներից: Թող բարի ու բեղմնավոր լինի «Ագուլիս» տիկնիկային թատրոնի հետագա ընթացքը:

ԱՐՓԻՆԵ ԱՍԼԱՆՅԱՆ

ԱԶԳ

Մարզական

Նոր մեկնարկի շեմին

Հուլիսի 16-ին կայանալիք 10 հանդիպումներով մեկնարկում է ֆուտբոլի չեմպիոնների լիգայի 2003/04 թթ. խաղարկության որակավորման առաջին փուլը: Ինչպես հայտնի է, այդ օրը «Հանրապետական» մարզադաշտում Հայաստանի չեմպիոն Երեւանի «Փյունիկը» հյուրընկալելու է Իսլանդիայի ուժեղագույն ակումբին՝ Ռեյկյավիկի համանուն թիմին: Հարկ է խոստովանել, որ վիճակահանության հարցում «Փյունիկի» բախտը բերել է: Հնարավոր 10 մրցակիցներից ամենաթույլը թերեւս «Ռեյկյավիկն» է: Ի դեպ, «Փյունիկի» գլխավոր մարզիչ Միխայ Ստոյկիցան էլ գոհ է վիճակահանության արդյունքներից: Հիշեցնենք, որ բարեհաջող ելքի դեպքում, երկրորդ փուլում «Փյունիկին» հարկ կլինի ուժերը չափել Բուլղարիայի չեմպիոն Սոֆիայի ԲԿՄԱ-ի հետ:

Իսլանդիայի առաջնությունում հանդես են գալիս 10 թիմեր: «Ռեյկյավիկը» 9 խաղից հետո տոնել է 4 հաղթանակ, 2 խաղ ավարտել է ոչ-ոքի, 3-ում պարտվել է. խփած եւ բաց թողած գնդակների տարբերությունն է 10-11: Թիմը 14 միավորով 3-րդ տեղում է, սակայն մրցակիցներից մեկ խաղ ավելի է անցկացրել: Վերջին շրջանում «Ռեյկյավիկն» անկայուն ելույթներ է ունենում: 5 տուրից հետո Իսլանդիայի չեմպիոնը գլխավորում էր աղյուսակը, սակայն երկու անընդմեջ պարտությունները «Ֆիլկիրից» (1-2) եւ «Վալուրից» (1-2), որոնցից վերջինը՝ սեփական հարկի տակ, սասանեցին առաջատարի դիրքերը: 8-րդ տուրում «Ռեյկյավիկը» հյուրընկալվելիս ոչ-ոքի (0-0) խաղաց ԻԲՎ-ի հետ, իսկ հաջորդ խաղում վերջապես կարողացավ հաղթել՝ սեփական հարկի տակ 2-1 հաշվով պարտության մատնելով «Հաֆնարֆյուրդուրին»: Անշուշտ, «Փյունիկն» ի վիճակի է հաղթահարելու առաջին փուլի արգելը, ինչպես դա պատահեց անցյալ տարի, երբ ՀՀ չեմպիոնը վստահ հաղթանակներ տոնեց Ֆինլանդիայի «Տամպերեի» հետ: Ակումբի ղեկավարության ձեռնարկած քայլերը թիմի կազմն ուժեղացնելու ուղղությամբ, կարծում ենք, դրական արդյունքի կհանգեցնեն: Համենայն դեպս, առաջնության վերջին հանդիպումներում արգենտինացի լեգեոներներն իրենց վատ չեն դրսեւորում եւ աստիճանաբար մերվում են կոլեկտիվին: Պակաս կարեւոր չէ այն հանգամանքը, որ արգենտինացի ֆուտբոլիստները

ֆիզիկական լավ տվյալներով են օժտված եւ կարող են հավասար պայքար մղել սովորաբար բարձրահասակ, աթլետիկ կազմվածքով իսլանդացիների հետ: Ճիշտ է, միայն ֆիզիկական տվյալները չեն կարեւորվում: Կարծում ենք, իսլանդացիների հետ խաղում վճռորոշ է լինելու ֆուտբոլիստների տեխնիկական պատրաստվածությունը:

Չեմպիոնների լիգայի որակավորման փուլի առաջիկա խաղին նախապատրաստվելու նպատակով հուլիսի 13-ին նախատեսված «Փյունիկ»-«Կոտայք» առաջնության հանդիպումը կկայանա երկու օր շուտ՝ վաղը: Այդ հանդիպումը կլինի վերջին փորձամրցումն իսլանդացիների հետ վճռորոշ խաղից հետո: Բացառված չէ, որ կոտայքցիների հետ խաղում Միխայ Ստոյկիցան մարտավարական որոշ տարբերակներ փորձարկի: Իսլանդացիների հետ պատասխան հանդիպումը տեղի է ունենալու Ռեյկյավիկում՝ հուլիսի 23-ին: Այդ խաղին լավագույնս նախապատրաստվելու համար «Փյունիկը» հուլիսի 17-ին կմեկնի Ֆրանսիա, որտեղ ուսումնամարզական հավաք կանցկացնի: Հենց Ֆրանսիայից էլ թիմը կժամանի Ռեյկյավիկ:

«Փյունիկ»-«Ռեյկյավիկ» հանդիպումը մեծ հետաքրքրությամբ է սպասվում: Անկասկած, «Հանրապետական» մարզադաշտը լեփ-լեցուն կլինի հանդիսականներով, ինչպես դա եղավ անցյալ տարվա «Փյունիկի» եվրագավաթների հանդիպումներում: Մնում է հուսալ, որ այս անգամ էլ Հայաստանի չեմպիոնի մեկնարկը հաջող կլինի:

Ռոնալդինյոյի համար պայքարը շարունակվում է

«Պարի Սեն Ժերմենի» բրազիլացի ֆուտբոլիստ Ռոնալդինյոյի համար պայքարը գնալով ավելի թեժ բնույթ է կրում: Այդ մրցավազքին միացել է նաեւ «Չելսին», որի նոր տեր Ռոման Աբրամովիչը միջոցներ չի խնայում թիմի կազմն ամրապնդելու համար: Ինչպես երեւում է, «Մանչեսթր Յունայթեդը» ստիպված կլինի Բեքհեմի տրանսֆերից ստացված ողջ գումարը ծախսել Ռոնալդինյոյին թիմ հրավիրելու համար: Ինչպես տեղեկացնում է բրիտանական «Միրոր» թերթը, Մադրիդի «Ռեալը» պատրաստ է Ռոնալդինյոյի համար վճարել 24 մլն ֆունտ ստեռլինգ (ավելի քան 34 մլն եվրո): Այնպես որ, այդ պայքարում հաղթող ճանաչվելու համար «Մանչեսթր Յունայթեդին» հարկ կլինի ֆրանսիական ակումբին նվազագույնը 25 մլն ֆունտ վճարել:

Սկզբում անգլիական ակումբը ֆրանսիացիներին 11 մլն ֆունտ էր առաջարկում, սակայն «Պարի Սեն Ժերմենի» պայմանները չգոհացրին: «Ռեալը» պատրաստ է միանգամից 16 մլն ֆունտ ստեռլինգ վճարել, հետագայում ակումբին փոխանցելով եւս 8 մլն ֆունտ: Ընդ որում, իսպանացիները ցանկանում են Ռոնալդինյոյի հետ երկարատեւ պայմանագիր կնքել եւ հաջորդ մրցաշրջանում վարձավճարով հանձնել... «Պարի Սեն Ժերմենին»: Եվ քանի որ բրազիլացին չի թաքցնում Փարիզը լքելու իր մտադրությունը, ուստի նրան ձեռնտու է տեղափոխվել «Մանչեսթր Յունայթեդ», որտեղ կարող է հանդես գալ նոր մրցաշրջանից: Այսպիսով, մի քանի ակումբների միջեւ մղվող մրցակցությունը մեխանիկորեն բարձրացրել է բրազիլացի ֆուտբոլիստի արժեքը:

Ռանյերին զգուշացնում է Աբրամովիչին

Լոնդոնի «Չելսիի» գլխավոր մարզիչ Կլաուդիո Ռանյերին զգուշացրել է ակումբի նոր ղեկավարությանը, որ եթե Ռոման Աբրամովիչը խառնվի իր գործերին, ապա ինքն անմիջապես հրաժարական կտա: Ինչպես հայտնի է, «Չելսի» ակումբը գնելուց հետո ռուսաստանցի հայտնի գործարար Ռոման Աբրամովիչը ձեռնամուխ է եղել թիմի կազմն ուժեղացնելու որոնումներին: Մասնավորապես, նա իր առջեւ խնդիր է դրել թիմ հրավիրել հանրահայտ մի շարք ֆուտբոլիստների, այդ թվում Կլյույվերտին, Ռոնալդինյոյին, Անրիին: «Չելսիի» նոր տերը նպատակադրվել է ստեղծել եվրոպական չափանիշներով ուժեղագույն մի ակումբ, որն ի վիճակի լինի նվաճելու չեմպիոնների գավաթը: Բնական է, որ այդ խնդիրն իրագործելու համար Աբրամովիչին համապատասխան կատարողներ են պետք՝ հանձինս համաշխարհային ֆուտբոլի մի շարք աստղերի: Չնայած այս ամենին, «Չելսիի» գլխավոր մարզիչը համաձայն չէ, որ Աբրամովիչը զբաղվի թիմի ֆուտբոլիստների սելեկցիոն աշխատանքներով: Նա զգուշացրել է, որ ժամանակին Մադրիդի «Ատլետիկոյի» նախագահ Խեսուս Հիլը եւս փորձում էր իրեն թելադրել, սակայն ինքը չհանդուրժեց դա եւ հեռացավ Իսպանիայից:

Յուրօրինակ նվեր Ֆեդերերին

Շվեյցարիայում անցկացվող թենիսի մրցաշարում անհաջող հանդես եկավ Սարգիս Սարգսյանը: Նա առաջին իսկ խաղում, երկու խաղափուլում միեւնույն 3-6 հաշվով զիջեց մրցակցին՝ չեխ թենիսիստ Իրժի Նովակին: Այդ մրցաշարում հանդես եկող շվեյցարացի Ռոջեր Ֆեդերերին հայրենակիցները յուրօրինակ նվեր մատուցեցին՝ ընծայելով կենդանի կով: Նման ձեւով շվեյցարացի երկրպագուներն իրենց երախտագիտությունը հայտնեցին Ֆեդերերին, որն օրերս Լոնդոնում դարձել էր Ուիմբլդոնյան մրցաշարի հաղթող:

Առաջին փուլում Մաքյեն պարտության մատնեց Կոլշրայբերին, Չելան՝ Սաֆին, Ռոխուսը՝ Լամերին:

«Բոլտոնը» հետաքրքրվում է Շուքյուրով

Անգլիական «Բոլտոնի» մենեջեր Սեմ Օլարդայսը հաստատել է, որ ակումբը հետաքրքրվում է թուրք հարձակվող Հական Շուքյուրով, որն այժմ նոր թիմ է փնտրում: «Բուֆորի ցուլը» մտադիր է հայրենիք վերադառնալ, քանի որ «Բլեքբյուրն Ռովերսն» այլեւս ի վիճակի չէ նոր պայմանագիր առաջարկել թուրք հարձակվողին: Եվ ահա «Բոլտոնը» կարող է փոխել Շուքյուրի երթուղին: Ինչ վերաբերում է տարածված լուրերին, թե իբր «Չելսին» առաջարկ է արել «Բոլտոնի» «աստղ» Օկոչային, ապա ակումբի նախագահը հերքել է այդ տեղեկատվությունը, նշելով, որ թիմը պաշտոնական որեւէ գրություն չի ստացել Օկոչայի հարցով:

ՀԱՅԿԱԿԱՆ ԼԵԳԵՈՆ

Քարամյան եղբայրները փորձարկվում են «Կարպատներում»

Արման եւ Արտավազդ Քարամյանները, որոնք 5 ամիս հանդես եկան Հունաստանի «Պանախաիկի» թիմում, ներկայումս փորձաշրջան են անցնում Լվովի «Կարպատներում»: Ուկրաինայի ազգային նոր առաջնությանը նախապատրաստվող «Կարպատներն» ընկերական մրցախաղ անցկացրին Ուժգորոդի «Զակարպատիե» թիմի հետ: Ընդմիջումից անմիջապես հետո խաղադաշտ դուրս եկան Արմանն ու Արտավազդը: Այդ պահին խաղը 1-0 հաշվով շահում էր «Կարպատները»՝ շնորհիվ Մազինի դիպուկ հարվածի: 86-րդ րոպեին Արման Քարամյանը կրկնապատկեց հաշիվը:

Սարգիս Հովսեփյանը մարզվում է «Տորպեդո-Մետալուրգում»

«Ազգը» ժամանակին տեղեկացրել էր, որ «Զենիթ» ակումբի բաժնետերերի խորհրդի որոշմամբ Հայաստանի ազգային հավաքականի պաշտպան Սարգիս Հովսեփյանը տրանսֆերի է հանվել: 31-ամյա ֆուտբոլիստը մինչեւ այս մրցաշրջանի ավարտը պայմանագիր ունի կնքած «Զենիթի» հետ: Նա հրաժարվել էր երկարաձգել պայմանագիրն ակումբի հետ: Վերջին օրերին տարբեր լրատվամիջոցներում Հովսեփյանի հնարավոր տեղափոխման մասին իրարամերժ տեղեկություններ էին հրապարակվել: «Սպորտ էքսպրեսում» նշվեց, որ Սարգսյանը հրաժարվել է «Տորպեդո-Մետալուրգի» առաջարկից եւ վճռել է մնալ «Զենիթում» մինչեւ պայմանագրի ավարտը: Սակայն երեկ նույն «Սպորտ էքսպրեսը» տեղեկացրեց, որ Հովսեփյանը մեկնել է Մոսկվա՝ քննարկելու «Տորպեդո-Մետալուրգ» տեղափոխվելու հետ կապված հարցերը: Ինտերնետային սայթերից մեկում էլ նույնիսկ նշված է, որ Սարգիսն արդեն մարզվում է «Տորպեդո-Մետալուրգում»: Ինչեւէ, այլ տեղեկությունների դեպքում **«Ազգն»** օպերատիվորեն իր ընթերցողներին կհայտնի:

Ֆեռնանդո Հիեռոյին հրավիրում են Քաթար

Վերջին շրջանում Քաթարի ակումբներն իսկական «որս» են սկսել համաշխարհային ֆուտբոլի մի շարք «աստղերի» նկատմամբ: Շատերն արդեն պայմանագրեր են կնքել: Քաթարում հանդես գալու առաջարկ է ստացել նաեւ Մադրիդի «Ռեալի» նախկին ավագ Ֆեռնանդո Հիեռոն: Ընդ որում իսպանացի ֆուտբոլիստին շահավետ պայմանագիր են առաջարկում՝ 10 մլն եվրո 6 ամիս Քաթարի առաջնությունում խաղալու համար: Առաջիկա օրերին նա պետք է պատասխան տա: Մադրիդի «Ռեալից» հեռանալուց հետո Հիեռոն նույնիսկ վճռել էր հրաժեշտ տալ մեծ ֆուտբոլին: Հիեռոյով ներկայում հետաքրքրվում են «Ալ Արաբին», որտեղ հանդես է գալիս Շտեֆան Էֆենբերգը, «Ալ Սաադը» (Ռոմարիո) եւ «Ալ Իթթիհադը»: Իսպանական ֆուտբոլի վետերանը հրավերներ ունի նաեւ եվրոպական ակումբներից: Այսպես, Հիեռոյով հետաքրքրվում են «Ռոման», «Բենֆիկան», «Էսպանյոլը»: Հրավեր է ստացվել նաեւ Մեքսիկայից: Բնական է, որ ժամանակ է հարկավոր բոլոր առաջարկները ծանր ու թեթեւ անելու, ճիշտ վճիռ կայացնելու համար:

Ժան Պատրիկ Նազոնը գլխավորեց հեծանվավազքը

«Տուր դը Ֆրանս» բազմօրյա հեծանվավազքի երրորդ փուլից հետո առաջատարի դեղին մարզաշապիկը հանձնվեց ֆրանսիացի Ժան Պատրիկ Նազոնին: Իսկ 3-րդ փուլում հաղթող ճանաչվեց իտալացի Ալեքսանդրո Պետաչին, որը 2-րդ անգամ ցույց տվեց լավագույն արդյունքը: Նազոնը «Տուր դը Ֆրանս» հեծանվավազքի վերջին 2 տարիների մրցումներում առաջին ֆրանսիացին է, որին հաջողվում է գլխավորել հեծանվավազքը: Հարկ է նշել, որ ընդհանուր հաշվարկով առաջատարի դերը նա ստանձնեց շնորհիվ միջանկյալ վերջնագծերում տարած հաղթանակների, որոնց համար լրացուցիչ միավորներ են տրվում: Արդյունքում նա 14 վրկ-ի առավելություն ստացավ, որի շնորհիվ գլխավորեց աղյուսակը եւ 8 վրկ-ով գերազանցեց իր մոտակա հետապնդողին՝ Բրեդլի Մակգիին: Ուշագրավ է, որ բազմօրյա հեծանվավազքի ներկայիս չեմպիոն Լենս Արմսթրոնգը վերջնագիծը հատեց 69-րդը: Սակայն, ինչպես երեւում է, դա Արմսթրոնգին այնքան էլ չի անհանգստացնում, քանի որ նրա համար հիմնականն առանձնացված մեկնարկով թիմային հեծանվավազքն է: Հեծանվորդները պետք է հաղթահարեն 69 կմ մրցատարածությունը: Սովորաբար այս մրցաձեւից հետո պարզ է դառնում, թե ընդհանուր հաշվարկով հաղթանակ տոնելու հնարավորություններ ովքեր ունեն: Այդ իսկ պատճառով էլ Արմսթրոնգն իր թիմակիցներին վաղուց նախապատրաստում է այդ մրցաձեւին: Նշենք, որ ընդհանուր հաշվարկով Արմսթրոնգը 7-րդ տեղում է, նրա թիմակից կոլումբիացի Վիկտոր Հուգո Պենյան ընթանում է 6-րդ հորիզոնականում, Վյաչեսլավ Եկիմովը՝ 10-րդ, Ջորջ Խինկապին՝ 13-րդ:

«Ռեալից» 17 ֆուտբոլիստ տրանսֆերի է հանվել

Նոր մրցաշրջանին նախապատրաստվող Մադրիդի «Ռեալը», որի ղեկը ստանձնել է պորտուգալացի մասնագետ Կառլոս Կեյրուշը, մտադիր է հիմնովին վերակազմավորել թիմի կազմը: Այդ իսկ պատճառով ակումբի ղեկավարությունը 17 ֆուտբոլիստի տրանսֆերի է հանել: Նրանց թվում են հայտնի ֆուտբոլիստներ, կիսապաշտպան Սթիվ Մակմանամանը եւ հարձակվող Ֆեռնանդո Մորիենտեսը: «Ռեալը» նաեւ որոշել է «վաճառել» երիտասարդ կիսապաշտպան Էստեբան Կամբյասոյին, որին դեռեւս մեկ ամիս առաջ հրաժարվում էր որեւէ ակումբի տրամադրել: Տրանսֆերի հանված մյուս ֆուտբոլիստներից կարելի է նշել պաշտպան Ժերեմի Նժիտապին, կիսապաշտպաններ Ֆլավիո Կոնսեյսաոյին, Ալբերտ Սելադեսին, Սանտյագո Սոլարիին եւ հարձակվող Պեդրո Մունիտիսին:

Էջը պատրաստեց
ԱՇՈՏ ՀԱՅՐԱՊԵՏՅԱՆԸ

ԲԱՑ ՀԱՍԱՐԱԿՈՒԹՅԱՆ ԻՆՍՏԻՏՈՒՏԻ ՕԺԱՆԴԱԿՈՒԹՅԱՆ ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՄԱՍՆԱՃՅՈՒՂԸ ԵՎ «ԵՎՐԱՍԻԱ» ՀԻՄՆԱԴՐԱՄԻ ՀԱՅԱՍՏԱՆՅԱՆ ՆԵՐԿԱՅԱՑՈՒՑՉՈՒԹՅՈՒՆԸ

համատեղ հայտարարում են «Հայերեն-անգլերեն եւ անգլերեն-հայերեն էլեկտրոնային թարգմանչի ստեղծում» դրամաշնորհային մրցույթը, որն ուղղված է հայերեն-անգլերեն եւ անգլերեն-հայերեն էլեկտրոնային օնլայն թարգմանչի ծրագրային ապահովմանը եւ ինտերնետում դրա տեղադրմանը:

Ծրագիրը պետք է ներառի լեզվաբանական հետեւյալ բաղադրատարրեր եւ հետեւյալ խնդիրների իրականացման մեթոդներ.

1. Բառարաններ՝ դրանց բնույթը, կառուցվածքը, տվյալները եւ ինքնալրացման եղանակները:
2. Կաղապարանական մաս՝ դրա հնարավորությունների շրջանակը, կառուցվածքը, աշխատելու սկզբունքը եւ զարգացման հնարավորությունները:
3. Շարահյուսական վերլուծիչ եւ սինթեզատոր՝ դրանց հնարավորությունների շրջանակը, կառուցվածքը, աշխատելու սկզբունքը եւ առանձնահատկությունները հայերեն եւ անգլերեն լեզուներով աշխատելիս:
4. Կետադրության վերլուծիչ եւ ծնիչ՝ դրանց աշխատանքային սկզբունքը:
5. Ոճական երանգների ճանաչման եւ արտահայտման մեխանիզմ՝ դրա սկզբունքային լուծումը:
6. Վանկակազմիչ սինթեզատոր-ծնիչի անհրաժեշտության հարց՝ նպատակը, ծավալը, խորությունը, աշխատանքային սկզբունքը:
7. Անձնանունների (անթրոպոնիմների), տեղանունների (տոպոնիմների) եւ այլ հատուկ անունների թարգմանության մաս՝ սկզբունքային լուծումը:
8. Երկիմաստության վերացման մեխանիզմ ու համանուն բառեր լեզվաբանական տարբեր մակարդակներում՝ դրանց սկզբունքային լուծումը:
9. Տարբեր լեզվաբանական մակարդակների միջեւ անցումների կապի ապահովման մեխանիզմ:
10. Անգլերեն-հայերեն եւ հայերեն-անգլերեն կոնվերտորներ՝ դրանց աշխատանքային սկզբունքը:
11. Օգտագործվող մեթոդագրական ծրագրեր ու լեզուներ:
12. Ծրագիրն այլ միջավայրեր տեղափոխելու հնարավորություններ:
13. Ծրագիրը պետք է պարունակի կատարման ժամանակացույց, ժամանակորոշված վերոհիշյալ մասերով եւ խնդիրների լուծման փուլերով հաշվետվության ժամկետներ: Նույնպես պետք է նկարագրված լինի ծրագրի կազմակերպչական կառուցվածքը եւ նշված լինեն առանձին վերցված խնդիրների լուծման հեղինակները եւ կատարողները, ժամկետներն ու փուլերը:
14. Ծրագիրն ի սկզբանե պետք է լինի ըստ General Open Source version 1.9 (http://www.opensource.org/docs/definition.php) սկզբունքով:

Դիմումի ձեւ եւ անհրաժեշտ տեղեկություններ կարելի է ստանալ ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան գրասենյակում կամ «Եվրասիա» հիմնադրամի հայաստանյան ներկայացուցչությունում:

Դիմումները՝ ռուսերեն կամ անգլերեն լեզվով, պետք է ներկայացվեն «Եվրասիա» հիմնադրամի հայաստանյան ներկայացուցչություն կամ ԲՀԻՕՀ-ի հայաստանյան գրասենյակ՝ Պուշկինի 1, բն. 2 հասցեով (հեռ./ֆաքս՝ 54 21 19, 54 39 01, 54 17 19, էլ. փոստ՝ office@osi.am) մինչեւ հուլիսի 25-ի, ժամը 12:00-ը:

Անվճար ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐ

Մեր թերթում անվճար հայտարարություններ հրապարակելու ցանկություն ունեցողներին խնդրում ենք դրանք գրավոր ներկայացնել խմբագրության տնօրենությանը: Հասցեն՝ Հանրապետության 47:

- Տրվում է վարձով 2 սենյականոց շքեղ նորոգված եւ կահավորված բնակարան Կոմիտաս պողոտայում: Վարձը՝ 180 դոլար: Հեռ.՝ 23-35-04:
- Վաճառվում է հողատարածք (նախատեսված է արտադրության համար) 1200 քմ, հասցեն՝ Նորագավիթ, 4-րդ փ. 30 տուն: Տուն 4 սեն., 1 հարկում, լոգավաննով, ծառերով, ավտոտնակով: 54-21-94, 42-68-98 (Էդիկ):
- Վաճառվում է նոր տումբայով «Չայկա» կարի մեքենա՝ էլ. շարժիչով: Գինը՝ 100 դոլար: BMW-520 ավտոմեքենայի հետեւամասի պահեստամասեր շատ էժան գնով: Հեռ.՝ 53-36-07:
- Վաճառվում է 2 սենյականոց բնակարան Սարյան փողոցի փոստի մոտ, 9/5 հարկ, արեւկող, մաքուր, չբնակեցված, առանց միջնորդի, շտապ: Նախնական գինը՝ 23.000 դոլար: Հեռ.՝ 63-70-69:
- Բուժում են մաշկային հիվանդություններ՝ փսորիազ, նեյրոդերմիտ, այրվածքներ եւ այլն, նաեւ շաքարախտ: Հեռ.՝ 27-44-28 (աշխ.), 22-38-59 (ժ. 20-ից հետո), Գայանե:
- Փնտրում եմ հովանավորներ իմ բանաստեղծությունների հրատարակման եւ իրացման համար: Բանաստեղծությունների ժանրը լիրիկական է: Ունեմ 2 ժողովածու՝ «Անմոռաց երգեր» եւ «Երգեր ու երազներ»: Հեռ.՝ 77-78-05, Հայկ Դիլբարյան:
- Փնտրում եմ համագործակցություն հայկական առաջին արտոնագրված գլուխկոտրուկի պատրաստման եւ իրացման գործում: Հեռ.՝ 27-68-70, Նաջարյան Պ.
- Կազմակերպությունը վարձով վերցնում է հագուստներ՝ հարսանեկան (տղայի եւ աղջկա) երեկույթի, թաղման արարողությունների, մանկական շքեղության, կենդանիների, բանկետների եւ գործնական արարողությունների, դիմակահանդեսների: Հասցեն՝ Ալյան, Աճառյան 42: Հեռ.՝ 61-33-10, 25-25-20:

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Խնդրում ենք բոլոր կազմակերպություններին եւ քաղաքացիներին Համլետ Անդրանիկի Նազինյանի (ծնվել է 1947 թ. Բերդ ավանում, բնակվել է Երեւան քաղաքի Հ. Հակոբյան փողոցի 7 շենքի թիվ 5 բնակարանում) վերաբերյալ իրենց հայտնի տեղեկությունները հայտնել Արաբկիր եւ Քանաքեռ-Զեյթուն համայնքների առաջին ատյանի դատարան կամ զանգահարել 24-01-61 հեռախոսահամարով:

Կապանի քաղաքապետարանը 12.08.2003 թ. կազմակերպում է մրցույթ՝ Կապանի թիվ 7 մանկապարտեզի հարեւանությամբ 420,0 քմ հողատարածք օգտագործման տրամադրելու համար: Մրցույթին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 08.08.2003 թ. պետք է ներկայացնեն մրցույթի մասնակցության հայտ, ընկերության (անձը հաստատող) փաստաթղթեր, մասնակցության համար վճարի անդորրագիր:

Տեղեկությունների համար դիմել քաղաքապետարան, մրցութային հանձնաժողովին, հեռ. 65852:

ՄՐՑՈՒԹԱՅԻՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

Հայկոոպը հրավիրում է աճուրդի
Այն տեղի է ունենալու 2003 թ. հուլիսի 15-ին, ժամը 12:00-ին, Հայկոոպի շենքում
Հասցեն՝ ք. Երեւան, Խանջյան 13
Վաճառվում է «Ստեփանավանի հանրային սննդի կազմակերպում եւ իրացում» նախկին դ/ձ-ի գույքը:

Հ/հ	Վաճառվող գույքի անվանումը	Հասցեն գտնվելու վայրը	Վաճառքի մեկն. գինը (հազ. դրամ)	Աճուրդի մասնակց. վճարի չափը (հազ. դրամ)
1.	Ռեստորան «Երեւան»	ք. Ստեփանավան	2134.5	106.7
2.	Ճաշարանի շենք իր գույքով	գ. Գյառ-Գյառ	1622.6	81.0
3.	Ճաշարանի շենք իր գույքով	գ. Ուռուտ	1052.6	52.6
4.	Ճաշարանի շենք իր գույքով	գ. Կուրթան	1145.1	57.3
5.	Ճաշարանի շենք իր գույքով	գ. Սվերդլով	738.0	37.0
6.	Ճաշարան-տաղավար իր գույքով	գ. Գյուլագարակ	487.5	24.4
7.	Ճաշարան-տաղավար իր գույքով	գ. Լոռի-Բերդ	1500.0	75.0

Աճուրդը կայանալու է դասական եղանակով:
Աճուրդին մասնակցել ցանկացողները մինչեւ 2003 թ. հուլիսի 14-ը, ժամը 16:00-ն աճուրդային հանձնաժողով պետք է ներկայացնեն՝
- աճուրդին մասնակցության հայտը.
- աճուրդին մասնակցության վճարի անդորրագիրը:

Մուտքագրման հաշիվն է՝ 23802607570100, «Առէկսիմբանկ»:
Մանրամասն տեղեկությունների համար դիմել աճուրդային հանձնաժողովին, հեռ.՝ 54-15-01:

ARMENTEL ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտելը» հայտարարում է մրցույթ՝ խարբիչների մատակարարման համար:

Մրցույթի անցկացման պայմանները, սարքավորումների տեխնիկական նկարագրությունը եւ խանկները շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ «Արմենտել» ՀՁ, Սիարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ.՝ 28 70 66:

Մրցույթին կարող են մասնակցել միայն Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցում ունեցող կազմակերպությունները:

Առաջարկները պետք է ներկայացվեն վերոհիշյալ հասցեով մինչեւ 2003 թ. հուլիսի 21-ի ժամը 12:00-ն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ARMENTEL ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտելը» հայտարարում է մրցույթ՝ համակարգչային սարքավորումների մատակարարման համար:

Մրցույթի անցկացման պայմանները, սարքավորումների տեխնիկական նկարագրությունը եւ խանկները շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ «Արմենտել» ՀՁ, Սիարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ.՝ 28 70 66:

Մրցույթին կարող են մասնակցել միայն Հայաստանի Հանրապետությունում գրանցում ունեցող կազմակերպությունները:

Առաջարկները պետք է ներկայացվեն վերոհիշյալ հասցեով մինչեւ 2003 թ. հուլիսի 21-ի ժամը 12:00-ն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

9.07.2003

2003թ. նմուշի 5000 դրամ անվանական արժեքով ՀՀ թղթադրամի մասին

ՀՀ ԿԲ-ը, համաձայն ԿԲ խորհրդի 27.06.2003թ. թիվ 223Ն որոշման, 2003թ. հուլիսի 10-ից շրջանառության մեջ է դնելու 2003թ. նմուշի 5000 դրամ անվանական արժեքով ՀՀ թղթադրամները: 1999թ. եւ 2003թ. նմուշի 5000 դրամ անվանական արժեքով ՀՀ թղթադրամները ՀՀ տարածքում օրինական վճարամիջոց են եւ հավասարազոր են միմյանց, շրջանառվելու են միաժամանակ՝ առանց ժամկետային եւ շրջանառության պայմանների սահմանափակումների:

1999թ. եւ 2003թ. նմուշի 5000 դրամ անվանական արժեքով ՀՀ թղթադրամները տարբերվում են միմյանցից հետեւյալ հատկանիշներով՝

Դիմերես՝

1. Աջ մասում գտնվող սպիտակ գույնի ուղղահայաց դաշտի ներքեւի մասում, ի տարբերություն 1999թ. նմուշի թղթադրամի, որտեղ փակցված է բացված գրքի տեսքով ոսկեգույն փայլաթիթեղ, 2003թ. նմուշի վրա փակցված է հոլոգրաֆիկ պատկեր՝ կինեգրամա, որի մեջ լույսի անկման անկյան փոփոխության դեպքում կարդացվում են «ԴՐԱՄ» եւ «5000» գրառումները: Նշված գրառումների շրջակայքում առկա են շրջանագծերի տեսքով տեղակայված «AMD 5000» տառերը եւ թվերը: Որպես ֆոն, մշտապես երեւում է նույն կամարների պատկերը, որն առկա է թղթադրամի դիմերեսին:
2. Փոխվել է ֆինանսների նախարարի ստորագրությունը եւ թողարկման տարեթիվը՝ աջ կողմում «1999» թիվը փոխարինվել է «2003»-ով:
3. 2003թ. նմուշի թղթադրամի սերիայի տառը, ի տարբերություն 1999թ. նմուշի թղթադրամի «Ե» տառի, փոխարինվել է «Խ» տառով:
4. Ի տարբերություն 1999թ. նմուշի, թղթադրամի դիմերեսի աջ եւ ձախ եզրերին մարգարտափայլ ներկով տպագրված ոսկեգույն հորիզոնական գծերի փոխարեն երեւում է վարդագույնից ոսկեգույն երանգների փոփոխության էֆեկտ:
5. Աջ եզրին առկա են անկանոն դասավորված դեղին գույնի շրջանակներ:

Դարձերես՝

6. Ձախ եզրին առկա են անկանոն դասավորված դեղին գույնի շրջանակներ:

ՀՀ ԿԲ մամուլի ծառայություն

«ԵՐԿԻՐ ՆԱԻՐԻ» զբոսաշրջային ընկերությունը հրավիրում է

- Ամբերդ, աստղերի դիտում, Քարի լիճ՝ — հուլիսի 12-13
- Տերյանական օրեր Ջավախքում՝ Ախալքալաքի բերդ, Թմկաբերդ, Փարվանա լիճ, Գանձա՝ — հուլիսի 18-20
- Վարդավառի տոնախմբություն՝ — հուլիսի 27
- Արցախ՝ Ստեփանակերտ, Շուշի, Գանձասար՝ — օգոստ. 1-3

ARMENTEL ՀԱՅՏԱՐԱՐՈՒԹՅՈՒՆ

«Արմենտելը» հայտարարում է մրցույթ՝ ցանցային սարքավորումների մատակարարման համար:

Մրցույթի անցկացման պայմանները, սարքավորումների տեխնիկական նկարագրությունը, խանկները շահագրգիռ կազմակերպությունները կարող են ստանալ հետեւյալ հասցեով՝ «Արմենտել» ՀՁ, Սիարոնյան 2, 2-րդ հարկ, 216 սենյակ, հեռ.՝ 27 70 66:

Մրցույթին կարող են մասնակցել ինչպես Հայաստանում, այնպես էլ արտասահմանում գրանցում ունեցող կազմակերպությունները:

Առաջարկները պետք է ներկայացվեն վերոհիշյալ հասցեով մինչեւ 2003 թ. հուլիսի 25-ի ժամը 12:00-ն:

ՀԱՍԱՐԱԿԱՅՆՈՒԹՅԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԵՐԻ ԾԱՌԱՅՈՒԹՅՈՒՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ԳՈՐԾԱՐԱՐ ՏԵՂԵԿԱՏՈՒ ԵՎ ԴԵՂԻՆ ԷՋԵՐ

Գործարար տեղեկատվություն գործարարների համար

ՍՓՅՈՒՌ տեղեկատվական ծառայություն
Երեւան-10, Փավստոս Բուզանդի 1/3, 7-րդ հարկ
Հեռ. 562635, 563505, E-mail: info@spyur.am

«Գինդ» տպագրատուն, Երեւան, Բագրատունյաց 70ա Գրանցման թիվ 65. Դասիչ 69150. Տպաքանակը՝ 3000 Ստորագրված է տպագրության 9. 7. 2003 Գինը՝ 100 դրամ